

## පැරණි පුස්කොල පිටපතකින් හෙළිවන ගරහිණී විකිත්සාචට අයත් නිදසුන් කිහිපයක්

- වයි. කේ. තිස්ස බණ්ඩාර

### ප්‍රචේශනය

මෙම ලිපියට පදනම වූ පුස්කොල පිටපත අනුලේඛන කරන ලදුව වර්තමාන ලේඛක නමින් මහාසම්මත ගරහවිධිය හෙවත් ගරහිණී විකිත්සා මැයෙන් කාතියක් සේරී ප්‍රකාශන ආයතනය විසින් මැතක දී පළකරන ලදී (2019 මැයි මස). එය මුදුන පිටු සියලු පොතකි. අදාළ පුස්කොල පිටපත මේට වසර පනහකට ප්‍රථම අභාවප්‍රාප්ත ආයුර්වේද වෙළද්‍යාචාරයට අයත් වූ එකකි. එනම් අනුරාධපුර, නොව්වියාගම, බෝගහවැව පදිංචි සිටි සිංහ ප්‍රතාපසිංහ රංගේ බණ්ඩාර දිසානායක මුදියන්සේලාගේ සුද්ධභාම් වන්තිනායක දිසානායක මහතාගේ අත්වෙද පොත ය. එය ඇත්දත් කම්බ දෙකකින් ආවරණය වූ අගල් අටක් පමණ තිර පිටපතකි. ඩුය සහිත එහි පත් ඉරු 138ක් අන්තර්ගතවිය. “ක, කා” ආදි ක්‍රමයට අංකනය කැර ඇති එම පිටපත කියවා ගැනීම අපහසුවිය. එහෙතින් ප්‍රථමයෙන්ම එම පිටපත කළ මැදිමට ලක් කෙලෙමි. එහි පළමු පත් ඉරුවේ මුල් පිටුවේ “මහාසම්මත ගරහවිධිය” යනුවෙන් සඳහන්ව තිබුණු. මෙම පොත පිටපත් කිරීමේ දී ගරහිණීන්ගේ රෝග සම්බන්ධයෙන් ඔහුගේ භා ප්‍රතිකාර එහි ඇති බව තහවුරු විය. ආයුර්වේද සාහිත්‍යයේ වෙනත් කාති කියෙක සඳහන් “ගරහිණී විකිත්සා” යන්නත් මෙම පිටපතේ “මහාසම්මත ගරහවිධිය” අතරත් සමාන අසමානකම් ඇති බව විමසුම අනුව පැහැදිලි විය. ඉන් තොරාගනු ලබන තොරතුරු සීමිත ප්‍රමාණයක් නිදසුන් වශයෙන් මෙයින් ඉදිරිපත් කිරීම අලේක්සින ය.

### හැඳින්වීම

“භාරතයෙහි ආරම්භ වී වර්ධනය වූ වෙළද්‍ය ගාස්තුය අසල්වාසි රටවලට ද බලපාන්නට වූ බවට සාධක බහුල ය. මෙම විවිධ ගාබා අතරින් ශ්‍රී ලංකාවේ වඩාත් ප්‍රවලිත භාවයට පත්වුයේ ආයුර්වේද වෙළද්‍ය ක්‍රමයයි. මහාචාර්යී සෙනරත් පරණවිතානයේ 1934 දී භාරතීය

ජනතාව අතර ප්‍රවලිත වෛද්‍ය ක්‍රමය ම මෙරට මූල් ම වැසියන් විසින් භාවිත කරන ලද බවත් ලංකාවේ දේශීය වෛද්‍යවරුන් විසින් අනුගත ක්‍රමය වූයේ ආයුර්වේදය බවත් ප්‍රකාශ කළහ. ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය සාම්ප්‍රදායික වෛද්‍ය යුතුතර වශයෙන් රඳා පැවතුණේ සම්භාව්‍ය ඉන්දිය ආකෘතිය මතයි. සමහරු ආයුර්වේදය ආදිම ආයෝ ජනපදිකයන් සමග මේ රටට එන්නට ප්‍රථම රාචනා යුගයක පැවැති දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමයක් ගැනන් කියති<sup>1</sup> ඔහු පවසන පරිදි වෛද්‍ය ගාස්තුය භාරතයෙහි ආරම්භ වූ බව ඉඹුරාම පැවසීම අසිරැ ය. “සිතා - රාම කතාව බොද්ධ දිගරට ජාතකයේ එයි. එහි රාචනා ගැන කිසිම සඳහනක් නැත. ක්‍රි. පූ. සිවුවන සියවසේ සිවුවන කාර්තුව හරියේ බරණැස් තුවර විසු බමුණු පත්‍රවන් පිළියෙළ කළ සකු බිසින් 18 වන සියවසේ දී ලියැවුණ කුඩා පොත් පහක කර්තාත්වය ලංකාධිපති රාචන කෙරෙහි පැවරි ඇත. බුද්ධ කාලයටත් අවුරුදු දහස් ගණනකට පෙර විෂුවකු වශයෙන් නැඳින්වෙන රාචනා රාජය අතින් මේ පොත් ලියැවුණෙන් නම්, මේ පොත්වල විකාතතා බහුලවීම අතිචායී යයි. එහෙත් කිසිම විකාතියක් ඒ එකකිවත් නැත. එකකින්වත් එක අකුරක්වත් නැලි නැත. සවන සියවසේ දී ප්‍රකිද්ධ නාගාර්ජුන ස්වාමීන්දියන් සෞයා දැනැගත් රස ගාස්තුය හා නාඩිගාස්තුය දෙකත්, යුනානි වෛද්‍ය ක්‍රමය ආගුරෙයන් හඳුනාගනු ලැබූ බෙත් අරක්කු පෙරීම හා අඩින් කංසා සින අල ජයගපාල ආදියත් පිළිබඳ තොරතුරු අරක ප්‍රකාශනයෙහි ද, ඒ හිමියන් සෞයාගත් නාඩි ප්‍රකාශනයෙහි ද එයි. මේවායේ නවීනත්වය ගැනත්, වෙනත් තොරතුරු ගැනත් සලකා බැඳු භාරතීය මහා පරායේෂකයේ අරක ප්‍රකාශාදිය 18වන සියවසට ඇද හෙළු රාචන සම්බන්ධයෙන් ඉවත් කරති. රාචන සම්බන්ධය ලැබූව ද ඕහට මෙහි ඇත්තේ කෘතිම පරිසරයකි. රාචන රජතුමා පිළිබඳ කිසිම දෙයක් අපේ එකම වෙදපොතකවත් සඳහන් නොවේ. රාචන රාජයාගේ නාමයෙන් අරක ප්‍රකාශාදිය රසැයි මෙන් ඔවුහු උගතුන් බලාපොරාත්තු වූයේ ආයුර්වේදයේ අද්භුත සමඟ්ධියකට ඉවහල් වූ රස ගාස්තුදිය නිපදවීමේ ගොරවය හින්දු ත්‍රිමුරතියට හිමි කිරීමයි. එය ව්‍යර්ථ ප්‍රයත්තයක් වී ඇත. රාචන කජාන්තරය මූල්‍යතානීම හාරතීය සාහිත්‍යාගත ය.”<sup>2</sup>

“භාරතීය වෙවදු කේත්තුය අතිගය ව්‍යාප්ත වූවකි. එහි පහළව ව්‍යාප්ත වී ගිය වෙවදු විද්‍යාව යන වෙනත් ගාලා පහක් අප රට කෙරෙහි ද යම් යම් බලපැමි කර තිබේ. ඒවා පිළිවෙළින් මෙසේය. ආයුර්වේද, පුනානිකුමය, සිද්ධ කුමය, එම්මි කුමය, ප්‍රකාශතික විකිත්සා කුමය සි. මේට අමතරව හයවැනි වූ නාඩි වෙදකම පිළිබඳ අංශයක් ද ඇතේ. මේ කුම සියල්ලම මූලධර්ම අතින් ආයුර්වේදය හා සමාන වන නිසා ආයුර්වේදය ප්‍රබලත්වයට සහ ප්‍රධාන හාවයට ද පත් වී තිබේ.”<sup>3</sup> බුදු දහම ද ආයුර්වේදය මෙන්ම ප්‍රතිපදා මාර්ගයකි. එහි ආදි කතාවරයා වූ බුදුන්වහන්සේ සත්ත්වය මූහුණපාන ප්‍රධාන ගැවැලුව වන ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ සංඛ්‍යාත දුක්ඛයාතවෙන ස්ථාවර විසඳුමක් ඉදිරිපත් කළ අතර එය නිරවාණගාමී ප්‍රතිපදාව යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. එහෙත් නිරවාණගාමී ප්‍රතිපදාව හඳුසියේ සම්පූර්ණ කළ හැක්කක් නොවේ. එය අනුපූර්ව ප්‍රතිපදාවකි. ඇතුම්විට ඒ සඳහා සසර දිගු කළක් පාරමි පිරිය යුතු ය. අවසාන පරමාර්ථය නිවණ වූව ද එය අනුගමනය කළ යුතු යැයි බලපැමික් බුදුසමයේ නැත. එහෙත් සංසාරික ජීවිතය සාර්ථකව ගත කිරීමට අවශ්‍ය අංග සම්පූර්ණ උපදෙස් මාලාවක් බුදුසමය නිරදේශ කර ඇතේ. එම උපදෙස් අනුගමනය කිරීම ලොකික ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමටත් නිරවාණවබෝධයටත් හේතුවේ. නිරවාණවබෝධය සඳහා ප්‍රතිපත්ති පිරිය යුතු ය. ප්‍රතිපත්ති පිරීම රෝගාබාධ සහිතව කිසිසේත් කළ නොහැකි ය. එබැවින් ගිහි හෝ පැවදි හෝ අනුගාමිකයන් අතර මතා සෞඛ්‍යය ආරක්ෂා කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. මේ නිසා බුදුන් වහන්සේ බොහෝ අවස්ථාවල නීරෝගිහාවයේ අගය පැහැදිලි කළ අතර විවිධ රෝගාබාධ සඳහා පිළියම් ද නියම කළන. මෙම පිළියම් අතර අධ්‍යාත්මික හෙවත් මෙන්විකිත්සාව මෙන්ම ඔළුපෑමය විකිත්සා කුමයන් ද රාජියක් දක්නට ලැබේ.”<sup>4</sup>

භාරතයේ බුදුසමය ලක්දීවට හඳුන්වා දීමත් සමගම බොධ්ධ සාහිත්‍යයේ සඳහන් වෙවදු කුම මේ දිවයිනෙහි ස්ථාපිත නො වූයේ යැයි පැවසිය නොහැකි ය. පෙළ දහමට අනුව න්‍යායාත්මක සහ ප්‍රායෝගික අංශයෙන් එහි ඇති වෙවදු කුමය හික්ෂුන් වහන්සේ අතරත් ගිහි ප්‍රජාව අතරත් භාවිත වූයේ යැයි විශ්වාස කළ හැකි ය. එපමණක් ද නොව අගෙක මහරජ විසින් දේශ දේශාන්තරවල වෙවදු සේවාව

ප්‍රවිති කළ බවට ඔහුගේ ඩිලා ලේඛන තොරතුරු සපයයි. එය මේ දිවයිනට ද බලපා ඇති. එම නිදර්ශනය මෙසේ ය.

"සර්වත විෂතංහි දේවානම් ප්‍රියස ප්‍රියදීසිනො රණ්ඩෙකා එවංපි - ප්‍රවිත්තෙසු යදි වෝඩ පාංච සතියපුත කේරලපුත ආ තංබපැංණී අංතයතො යෝනකරාජා යෝවාපිතස අංතියේතස සාම්පං රාජානෝ සවිත දෙවානම්ප්‍රියස ප්‍රියදීසිනො රණ්ඩා ද්වේ විකිණාකටා මනුජ විකිණාව එසු විකිණාවමසයභාති යානි මද්‍යසොපගානිව එසොපගානිව....."<sup>5</sup> (ගිරිනාර ලිපිය අංක 03). මෙහි සරල අදහස මෙසේ ය, සියලු තැන ජයගත් දෙවියන්ට ප්‍රිය වූ ප්‍රියදීසි රජුගේ රාජායෙහි සියලු ස්ථානවල ද එසේ ම ප්‍රත්‍යන්තයන් වූ වෝල - පාණ්ඩා - සත්‍යපුතු - කේරලපුතු ආදියෙන් ඔබිබෙහි වූ තාම්බපර්ණයෙහි ද සම්පය වන තියෝ අන් රජුගේ සහ අනා සම්ප තරපතින්ගේ රටවල ද දෙවියන්ට ප්‍රිය වූ ප්‍රියදීසි රජු දේ ආකාරයක විකින්සා ගාලාවන් කරවී ය. ඒ දෙයාකාර ප්‍රතිකාර ක්‍රමය නම් මනුස්සයන්ට හා තිරිසනුන්ට ප්‍රතිකාර දෙක ය යනු යි.

ආකාර කීපයක සම්භවයෙන් සහ දේශීය අනන්තාව ඇති වෙදා ක්‍රමයක් මෙහි බොහෝ කළේ සිට පැවැත් එන්නේ යැයි සැලකිය හැකි ය. සාහිත්‍ය හා පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක මේ සඳහා බහුවල තිබේ. ලංකාවේ පැරණි වෙදදා ක්‍රමය පිළිබඳව බොහෝ තොරතුරු ගුන්පාරුස්ථිව ඇති ප්‍රස්කොල පොත් අනුව ඒ බව සිතාගත හැකි ය. ඇතැම් ප්‍රස්කොල පිටපත් අභාවයට ගොස් ඇති බව ද ප්‍රකට ය. වෙදදා ප්‍රස්කොල පිටපත් ගණනාවක් මූල්‍යයෙන් අනුලේඛනය වී තිබුම වැදගත් කරණකි. පිටපත් නොවූ සහ පර්යේෂණයට ලක් නොවූ ඒවා පිළිබඳව කටයුතු කිරීමට ඇවැසියාව ඇතොත් තව ද මූලික සම්පත් දිවයින් පවතින බව පැවසිය හැකි ය. අදාළ දේ සොයා බැලීම පර්යේෂණවල ස්වභාවය යි. පර්යේෂණය ද විවිධාකාර විය හැකි ය. ආයුර්වේද පර්යේෂණ ක්‍රමවිද්‍යාව යටතේ වෙදදා ක්‍රම මෙන්ම ඒ හා බැඳුනු සාහිත්‍යය කෘති පිළිබඳව ද පර්යේෂණ පවත්වා තිබේ. තව දුරටත් පර්යේෂණ කළ හැකි ය. "පර්යේෂණ යනු සෙවීමයි. පරික්ෂා කිරීම, නිගමනවලට එළඹීම, විග්‍රහ කිරීම, විවේචනය කිරීම, කරක කිරීම, අනුමත කිරීම, ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, තහවුරු කිරීම ආදි

ක්‍රියාවන් රසක් පර්යේෂණයකදී සිදුවේ.”<sup>6</sup>

ආයුර්වේද පර්යේෂණ විධි අටක් මෙසේ ය. මූල්‍යරම පර්යේෂණ (Fundamental Research), සායනික පර්යේෂණ (Clinical Research), ඔංශඛ පර්යේෂණ (Daug Research), පෝෂණවේද පර්යේෂණ (Nutritional Research), ඔංශඛ නිෂ්පාදන පර්යේෂණ (pharmaeental Research). නිරික්ෂණ පර්යේෂණ (Experimental Research), සාහිත්‍ය පර්යේෂණ (Literaly Research). සෞඛ්‍ය හා ස්වස්ථාව (Heaiulth Research) යනුයි.“ආයුර්වේද ක්ෂේත්‍රයට අදාළ වැදගත් ග්‍රන්ථයක් හෝ ග්‍රන්ථයක කොටසක් තොරාගෙන ඒ පිළිබඳව අධ්‍යාපනයක් සිදු කළ හැකි ය. මෙහි දී එම කෘතියෙන් දැක්වෙන අදහස් පුළුල් ලෙස විවරණය කිරීමෙන් නව ප්‍රවේශයක් පාඨකයාට ලබාදීමත් අදහස් කරනු ලැබේ.”<sup>7</sup>

ඒ අනුව යමින්, මෙහි දී අපට හමු වූ මහාසම්මත ගරහම්දිය නම් ප්‍රශ්නකොළ පොතට අයත් තොරතුරු ආගුයෙන් ඉහත මාත්‍රකාව යටතේ තොරතුරු බිඳීම් මෙයින් එම් දක්වනු ලැබේයි. මේ පිටපතෙහි ගදා සහ පදා යන දේ ආකාරයෙන් ම කරුණු ඇතුළත් ය. ලේඛනයේ යම් යම් විසමතා දක්නා ලැබේ. විශේෂයෙන් ම අක්ෂර හාවිතය තුළ ය. ‘ගරහිණීන්’ යන්න ‘බ්ලේසින්ඩ්’ ලෙස යෙදී ඇත. ‘වින්නඩු’ යන්න ‘විල්ලඩු’ ලෙස සඳහන්ව තිබේ. ‘ඊ’ කාරය සඳහා ‘ඉ’ ලක්ෂණය යෙදී ඇත. දැකුම්කළ අකුරු තොවේ. එකම අයකුගේ අත් අකුරු බව අනුමාන කළහැකි ය.

ආරම්භක පත් ඉරුව ‘ස්වස්ති සිද්ධම්’ යනුවෙන් පතන් ගැනේ. පොත අවසන් නැතැ. මෙහි එක් පත් ඉරුවක ‘යෝගරත්නාගරේ’ ගබඩා විධිය නිමි යන්න සඳහන්ව තිබිණ. තවත් පත් ඉරුවක ‘ඉතිවරයෝගරත්නාගරේ’ යනුවෙන් ද සඳහන් වෙයි. යෝගරත්නාකරය සම්බන්ධයෙන් මහාචාර්යී ප්‍රංශිබන්ධාර සන්නස්ගල ගුරිහු මෙසේ සඳහන් කරති. යෝගරත්නාකරය (ක්‍රි. ව. 1288) කොට්ටෙවි කාලයේ කෘතියකැයි බොහෝ දෙනාගේ අදහසයි. යෝගරත්නාකරය මෙතෙක් අපට හමු වූ විශාලම සිංහල වෙද පොත බව කිව හැකි යි. එසේ ම එය

පලමුවන සිංහල මහ වේද පොතයි. එහි ප්‍රමාණය විවිධ වෘත්ත අනුව කළ කිවී 4557කි. යෝග නම් මූල්‍යය හෙවත් බෙහෙත් සංයෝගයයි. ඒ යෝග නැමැති රත්නයන්ට ආකරය යන අර්ථයෙන් මේ පොතට යෝගරත්නාකරය නම් දී ඇත. යෝගරත්නාකරය සකු වේදපොතක සිංහල පරිවර්තනයකි. ඒ බව පොතේ මුළු සඳහන් වෙයි.

සචිවතන් වෙත	මේ	ත්
සිතින් කුල්‍යෙන් බලව		ත්
ඉසිවර පු	නැණව	ත්
ආයුවෙදය මෙසේ පවස		ත්
ල් සතරින් නොම		ද
කිසි පොත් බලා පිරිසි		ද
රගෙන මිසු මනන		ද
කියම් සිංහල බසින් පද බැ		ද

පෙර ඉසිවරැන්ගේ ආයුර්වේදයෙහි වූ “කිසි පොත් බලා” සිංහල කිවියට නගමින් කළ බව ඉන් කියැවෙයි. මෙහි සඳහන් යෝගරත්නාකරයට මුල් වූ පොත මෙයයි මෙහි නො දැක්වේ. එහෙත් පොතේ සැම ආධ්‍යායකම අවසන “ඉතිවරයෝගරත්නාකරෝ” යනුවෙන් මුල් පොත ‘වරයෝගරත්නාකරය’ නමින් හඳුන්වා තිබේ. ශ්‍රී යෝගරත්නාකර නමින් සකු වේද පොතක් ඇත ද රේට මෙහි සම්බන්ධයක් නැත. වරයෝගරත්නාකරය මෙසේ හෙළ කිවියට තැගු පැඩ්වරයා හරිහැටී හඳුනාගත නොහැකියි. ඇතැම් පිටපත්වල පමණක් කතුවරයාගේ නම මෙසේ දැක්වේ.

මෙහි සඳහන් පරිදි යෝගරත්නාකරය කරන ලද්දේදේ මොනරගම්මන නමින් ප්‍රසිද්ධව සිටි හිමි නමක විසිනි. මේ හිමිතුමා දුඩිදේණී කාලීන කෙනෙකු බව මෙරට ඇතැම් වේදවරැන්ගේ අදහසයි.

බුවනෙකබා නම් රජ කෙනෙකුගේ සොලොස්වන අව්‍යුරුද්දේහි මේ පොත කළ බව මුල් කිවිවල සඳහන්ව තිබේ. කෝට්ටේ රාජ්‍යයෙහි අවසාන විසු බුවනෙකබා ඔසස (ක්. ව. 1529-1550) මේ රජු කොට

තැකු අය මේ පොත කොට්ටෙම් කාලීන කෘතියක් සේ ගෙන තිබේ. පැරණි වෙදවරුන්ගේ ආදිනව අනුව මොනරගම්මන තෙරිඹ දූෂිදෙනී කාලයේ විසු බව පිළිගැනීමේ දී යෝගරත්නාකරය යාපහු බුවනෙකබා (ත්‍රි. ව. 1272) ගේ සෞලුස්වන වියෙන් (ත්‍රි. ව. 1288) බිජිව ආ බව සැලකිය හැකියි. වරයෝගරත්නාකරය ද මේ හිමියන්ගේ ම අතිත් කෘතියක් කොට සළකනු ලැබේ. භාජාව ඉගෙනගත හැකි කවි පොතකට වඩා වෙදකම ඉගෙනගත්නා පොතක් හැටියට යෝගරත්නාකරය ලක්වැසියනට පිහිටුවුවකි. පැරණි සිංහල වෙවුනුවරයන් සැම කෙනෙකු පාහේම මේ පොත භාවිත කොට ඇතු. <sup>8</sup> යෝගරත්නාකරයේ පුස්කොල පිටපත් තුනක් ල්‍රිතානා කොතුකාගාර පුස්තකාලයේ තැනුපත්ව ඇත. එම වෙදපොතේ කර්තාත්වය මොදරාගම් මහ තෙරුන්ට හිමිවෙයි. <sup>9</sup> හිසු නෙවිල් එකතුවේ (ල්‍රිතානා කොතුකාගාර පුස්තකාලයේ) යෝගරත්නාකර පිටපත් දෙකක් ඇත. ඉන් එකක් පත් ඉරු 221කින් ද අනෙක පත් ඉරු 457 කින් ද යුත්ත වෙයි. එකී පිටපත් සිංහල පදනායන් යුත්තය. <sup>10</sup> ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව මගින් යෝගරත්නාකරය නැවත මුද්‍රණය කරවා තිබේ. දේශීය වෙවදා ගාස්තුයේ ස්වර්ණමය යුගය අනුරාධපුර යුගය බව වංශකතානුගත සාධක සහ පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක කෙරෙන් පැහැදිලි වනු ඇතු. බුද්ධදාස රජුගේ විස්මත වෙදකම් පිළිබඳ ප්‍රච්‍රිත මහාවංශයේ මනහරව ගලපා තිබේ. බුද්ධදාස රජුතාව විසින් ලියනු ලැබූ සරාර්ථසංග්‍රහය කෘතිය සඳහා රට් පෙර වූ කෘති රසක් පාදක කැරගෙන ඇතැයි විශ්වාස කුරේ. එමෙන් ම ලංකාවේ දේශීය වෙවදා ගාස්තුයේ ඇති අගනා ග්‍රන්ථයක් වන සෙහස්තර මංුෂ්පාට සඳහා පාදක කැරගෙන ඇති කෘති ප්‍රමාණය හැඳව් වේ. ඒ විස්තර අනුව ලංකාවේ දේශීය වෙදපොත් කෙතරම් ප්‍රමාණයක් ලියැවේ ඇත්දැයි තවම නිශ්චිතව ගණනාකැර නැතු. ප්‍රකට මෙන්ම පුකුට කෘති බහුලව තිබේ. ඒවා දේශීය භා විදේශීය වශයෙන් දෙයාකාරවනු ඇතු. එමෙන් ම පුද්ගලික සහ ආයතන එකතු වශයෙන් ඒවා තැම්පත්ව තිබේ. ආයතන මට්ටමේ කෘති භාවිත විමත් ආරක්ෂාකාරීව පැවතීමත් දක්නා ලැබේ. පුද්ගල මට්ටමේ ඇතැම් ඒවා භාවිත භා අභාවිත යන දෙයාකාරයෙන් ම පවතින අයුරු මේ සෙන්තුය කෙරෙන් පැහැදිලි විය. අභාවයට යන දේශීය වෙද පොත් ආරක්ෂාකර ගැනීම වහ වහා කළ යුතුව පවතී. සංරක්ෂණය කිරීම මෙන් ම නවීන විද්‍යානකුලව පිටපත් කරණය ද

මෙම වෙනුවෙන් සිදුකළ හැකි ය. ඉදිරියේ දී විස්තර කිරීමට අපේක්ෂිත අපට ලැබේ ඇති පුස්කොල පොත යෝගරත්නාකරයේ කොටසක් පමණක් ම නොවන බව හැඟීයයි. එහි ගදු පදා දෙදාකාරයෙන් ම විස්තර වන හෙයින් එකි වෙද පරපුරේ අත්පොතක් බව එහි සඳහන් කැර තිබේ. අපගේ විශ්වාසයට අනුව එකි අත්පොතට පාරම්පරික දේශීය වෙදකමේ විධිතුම කිසියම් ප්‍රමාණයක් එකතුව ඇතේ. මහාසම්මත ගරහ විධිය යනුවෙන් තව ද තිබේදැයි විමසිය යුතු ය. වරක සංහිතාවේ ගරහිණී විකිත්සා සඳහන් වනුයේ බුද්ධිකා ගරහාවකාන්ති ගරිරය මහාගරහාවකාන්ති ගරිරය වශයෙනි.<sup>11</sup>

සාරාරා සංග්‍රහයේ දැක්වෙනුයේ ගරහිණී විකිත්සා වශයෙනි.<sup>12</sup> වරයෝගසංග්‍රහයෙහි විශේෂ කොටසක් නැතත් ගරහිණීන්ගේ රෝග චාබාධ රෘසකට පිළියම් සඳහන්ව ඇතේ.<sup>13</sup> මෙය සාර සංඛේපයෙහි ගරහිණී විකිත්සා යනුවෙන් දැක්වෙයි.<sup>14</sup> ශ්‍රී යෝගරත්නාකරය කෘතියේ ගරහිණී ප්‍රතිසන්ධි විකිත්සා යනුවෙන් පරිවිශේදයක් අන්තර්ගත වෙයි.<sup>15</sup> යෝගරත්නාකරයේ ගරහිණී විකිත්සා සහ ස්ත්‍රී විකිත්සා ලෙස පරිවිශේද දෙකක් බව පැනේ.<sup>16</sup> දේශීය වෙදා ක්‍රමයේ අගනා කෘතියක් වූ හෙසජඡ මංජ්‍රසාවේ ගරහිණී විකිත්සා ක්‍රමයක් ගැන සඳහන් නොවේ.<sup>17</sup> "හෙසජඡමංජ්‍රසාව උපන්‍යාස විධි පද්ධතියේ පටන්කාට සැට වැදුරුම් වූ පද්ධති සංඛ්‍යාවකින් යුත්ත වන්නේ ය. එහෙත් ස්ත්‍රී විකිත්සාව හෝ කුමාර ව්‍යාය විකිත්සාව ගැන පද්ධතින් ලියා නොමැතියි. එසේ වනුයේ මෙම වෙදා පුකරණය වෙසසින්ම හිකුෂු සංස්යා වහන්සේගේ ආයුර්‍යරෝගා ලාභය සඳහා ලියුවුණු හෙයිනැයි කිව හැකිය."<sup>18</sup>

අපට ලැබුණු ඉහත සඳහන් බෝගහවැව අත්වෙද පොතේ කිප තැනකම ඉතිච්චයෝගරත්නාගරේ යන්න සඳහන්ව තිබිණ. ඒ අනුව මෙය වරයෝගරත්නාකරය හෙවත් යෝගරත්නාකරයෙන් පිටපත් කරනු ලැබූ කොටස් බව පැනේ. ශ්‍රී ලංකා රජයේ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 1997 වසර දී සිංහල යෝගරත්නාකරය නමින් කෘතියක් පළකැර ඇතේ. මෙය සැකසීම සඳහා ම විසින් එකි සංස්කරණයේ 1997 පිටපත පරිඹිලනය කරන ලදී. එහි පදා 4561ක් ඇතුළත් බව පෙන්නුම් කුරේ. ඒ අතර එහි පිටු අංක 65

- 70 අතර ගරහිණී විකිත්සා යටතේ පදන් 40ක් සඳහන්වෙයි. දරු ප්‍රසුතියට, බඩු මල දරුවන් වැටෙන්ඩ්, වැදුම්ස වැටෙන්ට, වැදුලියට බොජුන්, කඳරදේට, කිරී පිරිසිදුවීමට යන කාරණා වෙනුවෙන් එක එක පදන් ප්‍රමාණ තුළින් ප්‍රතිකාර විධිතුම යන ඔඟද මෙන්ම බෙහෙත් සාදාගන්නා ආකාරය ගැනැද විස්තර වෙයි. එම කාතියෙහිම පිටු අංක 480 - 510 පිටු අතර ස්ථී රෝග විකිත්සා, යටතේ පදන් 185ක් තුළ දරුගැබූ විනාශීම, දරුවන් නැති අයට, කනුෂාහාවය ඇතිවීමට, ලේඛනයට, කිමිදේශයට, යෝනිදේශයට, තන රුදාවට, කිරී එරෙන්ඩ්, බඩු මලදරු ලකුණු, කඳගැට රුජාවට යක්ෂ අම්යාවට ඔඟද ප්‍රතිකාර හා වෙනත් විස්තර සඳහන් වෙයි.

බුද්ධදාස මහ රජතුමන්ගේ වෙද්‍යක සාරාර්ථ සංග්‍රහයෙහි සතරවැනි අධ්‍යාපයෙහි ගරහිණී විකිත්සා අත්තරෙනත වේ. එය ලිංගහේදය, කැමති දරුවකු ලබාගැනීම, ගරහාකාරක ඔඟද වර්ග, ගරහාරක්ෂක ඔඟද වර්ග, උණට, ගෝලයට, වමනයට, මහලෙයට, ගරහ ගුලයට, මාසානුමායික කාරය කුමය, සුතිකා විකිත්සා, මලකුණු වැටෙන්ඩ්, යෝනි දේශයට, වැදුම්ස වැටෙන්ට රුජාවට, මැරිගුලිය, ගරහ ගාන්ති රසය යන මාත්‍යකා යටතේ ඔඟද, ප්‍රතිකාර සහ කුමවේද සඳහන් වෙයි. කිරී පිරිසිදු වීමට, රක්ත ගුල්මයට, නිලක්ෂාර සංතය වශයෙනි.

වරයෝගසංග්‍රහයෙහි, ප්‍රසුතියට දරු බිභි නොවී සිටින විට, කුසේ මලදරුවන් බිභිවීමට, කුසේ දරුවා මල බවට ලකුණු, වැදුම්ස වැටෙන්ඩ්, ප්‍රසුතියෙන් පසු මල ගුද්ධ වීමට, කිළිකුනු අඩිස්සියට, ප්‍රසුතිකාවන්ගේ අක්කාරම්වලට, කඳගැට රුජාවට, ප්‍රසුතිකාවන්ගේ වාත ඇඹ්රණ මන්දාගිනි රෝග, ප්‍රසුතිකාවන්ගේ බැඩි රුජාවට, කොන්දේ රුජාව, ප්‍රසුතිකාවන්ගේ ජ්වරයට, ප්‍රසුතිකාවන්ගේ කැස්සට, ප්‍රසුතිකාවන්ගේ මාලේ යනවාට සහ සාරේයනවාට, සන්නියට, බඩුවැල ගැටැහිමට, කට කෙළ වියලීමට, වමනයට, බඩියාමට, සන්නි විකාරවලට, ප්‍රසුතිකාවන්ගේ අතපය වලංගුනැතුවාට, බැඩි ඇවිල්ලට, යක්ෂ විකාරෙට, අතිසාරයට, ගුහණීයට, හික්කාවට, ගැබීණීයන්ගේ බඩුමුවට, බඩු පිපුමට, ගරහ ග්‍රාවයට, ගැබීණීයන්ගේ සියලු අමාරුවලට, ගැබීණීයන්ට ඒ ඒ මාසවලට දෙන බෙත් ආදිය ගැන ද ඔඟද ප්‍රතිකාර

සහ බෙහෙත් සාදාගන්නා ආකාර පිළිබඳව විස්තර අන්තර්ගත වේයි.

ඉහත කෘති සියල්ලටම වඩා වැඩි වශයෙන් බෝගහවැව මහාසම්මත ගරහම්දියේ තොරතුරු බහුල ය. ප්‍රධාන කාරණා 145ක් යටතේ විස්තර සංවිධානය කුර ඇති එකී පිටපතේ ප්‍රහරුක්ති කිප තැනැක ම සඳහන්ව තිබූණ. ඇතැම් මාත්‍රකා ප්‍රහරුක්ති වශයෙන් තිබූණ ද බෙහෙත් ප්‍රතිකාර සහ මාශධ වර්ග එකිනෙකට වෙනස් ය. එම මාත්‍රකා පුස්කෙළ පොතේ පත් ඉරුවල දෙපැත්තෙන්ම වම්පැත්තේ කුඩා අකුරින් ලියා තිබූණ. ඒවා මෙසේ ය.

ගැබ ස්ථාවර වීමට බෙත් නා ලිංග හේදය. ගරහයට උජ්ණ නොවදිනා කාරණාව. වැදුන් පරක්ෂාවට බෙත්. මළදරුවේ වැවෙන්ඩ්. වැදුමහ වැවෙන්ඩ්. ගරහිණීන්ට කසාය. ගරහයට වමනයට කසාය. ගරහිණීන්ගේ අතිසාරයට. වදන්ඩ බැරුවාට. ගරහ රුදාව වාරුනැතුවාට. ගරහිණීන්ගේ ඉදිමුනට. කුරකැවීල්ලට. ගරහිණීන්ගේ වමනෝට. ඔක්කාරට. ගරහිණීන්ගේ කොන්දේ බැඩි කැක්කුමට. ගරහ කසාය. ගරහිණීන්ගේ කරකැවීල්ලට. ගරහිණීන්ගේ ඇවිලිල්ලට - ගරහ රුජාවට උණ අතිසාරට. ගරහිණීන්ගේ බඩියනවාට. ගරහිණීන්ඩ රස ම් බස්න. ගරහ ඉදිමුනට. ගරහියින්ඩ වුරුණෙ. ගරහ පමයා නොපෙරලෙනවාට. ගරහ වමනෙට. ගරහ මාලේට. ගරහ රුජාවට වමනෙට ගරහිණීන්ගේ ලැයවේලි දිව ප්‍රහුඩුවට. ගරහ විපරිතේ ලකුණු - ගරහ ඇවිලිල්ලට. ගරහිණීන්ගේ ලේවැඩිරෙනවාට. ගරහිණීන්ගේ ඉකිලි කැක්කුමට. ගරහිණීන්ඩ දොඩම්කායම. කුණවැවෙන්ඩ්, රුදාව ඒරුනැතුවාට. ගරහිණීන්ඩ කල්කෙක වදන්ඩ බැරුවාට. ගරහිණීන්ගේ කටටමුවිටුවට. ගරහිණීන්ගේ අත්කකළ වාරුනැතුවාට කැකිරිගෙඩිගේ බස්නේ. ගරහිණීන්ගේ ඇවිලිල්ලට. ගරහ වමනෝට. ගරහ බඩ දායට මුතා අඩිස්සියට. ගරහ ඉදිමුනට, ගරහිණීන්ඩ වුරුණෙ. ගරහිණීන්ගේ බඩියනට වුරුණෙ. ගරහිණීන්ගේ බඩියනවාට. වදන්ට බැරුවාට මන්තරේ. වදන්ඩ කොටන බෙත්. ගරහ කුසතුළ කැක්කුමට එව මාලේට. ගරහ මාලේට. ගරහිණීන්ඩ නැටිකසාය. කන්දකුමාර අග්නි කසාය. ගරහ පුද්ද තෙතලේ. ගරහ මූල තෙතලේ. තිල්වැල් කසාය. ගරහ විපුල නවරත්න වුරුණෙ. ගරහ කුඩා සන්වාස විදිය. ගරහ සාන්ති සංග්‍රහ. ගරහ සංග්‍රහවිතින්සා. ගරහිණීන්ඩ රාජගුරු බස්නේ. ගරහිණීන්ඩ

බස්නේ. ගර්හිණින්ගේ කැස්සට. කුස පිළිකාවට කායම. කුස පිළිකාවට විරපත්‍රාකායම. කුස පිළිකාවට මහකායම. වැදුගේ කිලිකුණු අඩිස්සියට සන්නි පිළිකාවට කායන්. වැදුගේ ඉලප්පුවට රට අමු මිරිස් ගන්නා කසාය. වැදුගේ සන්නියට තැම්බුම. දිව්‍යාංගනා තෙතයිලය. වැදුගේ සහ නිකං අයගේ මාලේට. බ්‍රිඩ්වැල පාත් උනාට. නොහිටිනා මාලේ යනවාට තලපේ. වැදුගෙට වදකහ කායම. වැදුගෙට රඹුක්බොඩ කායම. වැදුගේ කරජ්පමට. අංශනම ඊට තෙතලේ. වැදුගේ බැඩි කැක්කුමට. වැදුගෙට නාරායන බස්නේ. වැදුගෙට කපු ඇට කායම. මහානාරායන බස්නේ. තිස්වග තැම්බුම. වැදු අයගේ කොරේට. වැදුගේ ඇශ්‍රුමට. වැදුගේ ජයපාල මාත්තු මැකෙන්ඩ්. වැදුගෙට සිරිදෙවි කසාය. වැදුගේ ලේවමනෙට. වැදුගේ කකුල දිග යන රැදාවට කසාය. එම කායම. වැදුගේ සන්නියට තැම්බුම. පොල් ගෙඩිය බස්නේ. වැදුගේ සන්නියට තැම්බුම. වැදුගෙට නස්නේ. වැදුගේ මාලේට. වැදුගේ රැජාවට. වැදුගේ කිලි අඩිස්සියට. වැදුගේ ගිනියමට, කැස්සට, ඉකිලිකැක්කුමට, ඇශ්‍රුමට. වැදුගේ ලපැන්තේ අඩිස්සියට බස්නේ. වැදුගෙට ගුලිය. වැදුගේ කොන්දෙන් පුරා උකුණුවල යන රැදාවට. වැදුගේ නෙතෙන්රෙන සන්නියට. වැදුගෙට බස්නේ. ඉකිලි කැක්කුමට. කිලි අඩිස්සියට. වැදුගෙට සන්නි විදුර. වැදුගේ කිලිකුණු අඩිස්සියට, බැඩි රැජාවට. වැදුගේ ගුල්ම අඩිස්සියට කොලුලු කසාය. වැදුගෙට මාලු කසාය. වැදුගේ උනට ඇවිලිල්ලට. වැදුගේ අඩිස්සි තැනට ගුලිය. මාලේ අඩිස්සියට වැදුගෙට ගුලිය. කසපැන් බස්නේ. වැදුගේ ලෙඩිට කපාල ක්ල්‍රේක. කනවක්කරන බේත්. වැදුගෙට දිය පිපාසෙට නස්නේ. වැදුගෙට දුම. වැදුගෙට කෙංඩා පෙරලෙනවාට නස්නේ. වැදුගේ කොල සන්නියට බස්නේ. මහා හෙනරාජ කායම. බල හෙනරාජ කසාය. වන්දුපත් කායම. ජ්වල මහරත ගුලියග කුණ වැවෙන්ඩ්. බැඩි කැක්කුමට. නොබිජිනා උන විකාරේට. සෙන් පිත් කොලෙට. වැදුගේ ඉලප්පුවට. වැදුගේ කොල කැස්සට. වැදුගේ ගුල්ම කැක්කුමට. වැදුගේ කිලි මාලේට. වැදුගේ වෙවුලන් සන්නියට. වැදුගෙට තෙල් බස්නේ. වැදුගේ බැඩි අල්ලනවාට කායම. වැදුගේ කහල වේලිල්ලට හෙනරාජ කායම. අනුමුවුවට තැම්බුම. වශයෙනි.

අදාළ ප්‍රස්කොල පිටපතේ අන්තර්ගත නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

නමෝ බුද්ධාය.

මහාසම්මත ගරහමිය කියනු ලැබේ.

### ගැබවිය නොවන්ච

ස්ත්‍රී කඩ කිලිවුව පිළි එළ සතර වෙති දා නුග ඇසටු අරඹ හරියට ගෙන සිනිලුව අඕරා එළකිරී තුන් කලඳක් ගෙන ඇඕරූ බෙතේ දිය කොට කකාරා තුන් ද්වසක් දෙනු ගරහයා සම්පූර්ණ වෙයි. හටගන් ගැබ දකුණු බරවී නම් පුරුෂ ලක්ෂණයයි. වම බරවී නම් ස්ත්‍රී ලක්ෂණයයි. ඔරුව සේ බඩ මැද උස්ව තිබුණි නම් තප්පාසක ලක්ෂණයයි.

ගරහයාට උශ්ණ නොවදින කාරණාව කෙසේද?

පිතතන් වසා තිබෙන්නේ ය. ඒ ගාවා අග්නිය ය. ඉන්පසු ලෙල්වායු මැද්දේ දියවරයි. ඉන් පත්ලේ ගරහයා උපන්නේ ය. මේ කාරණාවෙන් ගරහයාට උශ්ණ නොවදින්නේ ය. ගරහයේ ඉඳන් බිලිඳ නාඩිනා කාරණාව නම් වැදුමසින් මුන වැසි උගුර වැසි සෙලෙස්මායෙන් පිරි හිපස්සාවකින් වසා තිබෙන්නේ නිසා අඛන්ච බැරිවෙන්නේ ය. ගරහයා උපන් මාසේදී දියවර තිබෙයි දෙවෙනි මාසේදී දැක්වන්නේ ය. තුන්වෙනි මාසේදී මස් වන්නේ ය. සතරවෙනි මාසේදී ඇට වන්නේ ය. පස්වෙනි මාසයේදී නහර හටගන්නේ ය. සයවෙනි මාසයේදී ලේ හටගන්නේය. සත්වෙනි මාසේදී සිහි ඇතිවන්නේ ය. අටවෙනි මාසන් බඩිනි වන්නේ ය. නවවෙනි මාසන් හෙළ විලි වන්නේ ය. දහවෙනි මාසන් වැශුම ඇති වන්නේ ය.

වැදුන් පරක්කුවට බෙත්

අඩානෝච මුල් ඉදි මුල් පාවටිටා මුල් කොළ ඉද්දදල දියමිත්තමුල් මෙකිවා එක එක ඇලදීයෙන් අඕරා යටිපල්ලේ හෝ පෙක්ඩියේ ගානු වදත්. මිට ම කරල්සුබේ ඇට දියකර යටිපල්ලේ ගානු වදත් හා මිනි ඉස්කබල් දෙහි ඇතුළෙන් ගල ගා යටිපල්ලේ ගානු වදත් හා හබරල අල ඇල් දියෙන් අඕරා පොවනු වදත් කැලියා පොතු නානු අනා

පොවනු වදත්. කහලේන් මාපු දෙහි පැමුලෙන් ගල ගා පොවනු වදත්. ගරහයා ඉස්නැග සිටින වේලාවට ගොඩමානෙන් අල යෝතියෙන් පාත තබනු විගසින් වදත්. හා මිටම “මිං නමෝ යෙල ගුරුවානෙස්වයා” මෙම මන්ත්‍රයෙන් වතුර මතුර පොවනු වදත් හා ඉස්ගුන හැරයි.

නියගලා අල, සහිදුළුනු, මියෙන් ගල ගා නාඩියේ ඉස්මුදුනේ යටිපතුලේ ගානු එවලෙම වදත් හා වැදු කල තොපමාව සේදුනු තැගෙනහිරට හිය පුහුල් මුල උදුරා ඉස්බදිනු වදත් හා උතුරට හිය එබරු මුල උදුරා තුන්පොට මුදු හිරුව තනා විල්ලමූ අයගේ ඇගිල්ලට දමා දේශීත පානු වදත් හා බෙලි පිංචි ඇල් දියෙන් අඹරා පොවනු වදත්.

### මළදරුවා වැටෙන්ඩ්

උප්පාභාල් අඹරා තලතෙලෙන් පොවනු මළදරුවා වැටෙයි. මල්තුඩ අල මිතෙලින් බැඳ කවනු. බැඩි මල දරුවා වැටෙයි.

### වැදැමහ වැටෙන්ඩ්

කපු කොළ මුල් කොටා කකාරා පොවනු හා ඔලිඳකොළ ඉස්ම යෝතියේ ගා විල්ලමූ අයගේ අතේ ගා විලි පහරනු වැදැමහ වැටෙයි. කදැගැට රුජාවට, අඛ ඇට කාඩ් දියෙන් අඹරා පොවනු. තිප්පිලි කුඩා රාජනක් එක්ක පොවනු කදැගැට රුජා නිවිය සි.

### ගරහිණින්ට කසායට

වැල්කසඩිලියා, බැඩිල මුල්, ඉගුරු, වම්මුතු කොත්තමල්ලි මෙ කිවා කොටා කකාරා දෙනු ගරහයින්ගේ බඩින් යනවාට, ඉදීමුනට යහපොති. මිටම උණට බෝධි ඇට, කොත්තමල්ලි, බැඩිල මුල්, කිරිඳු මුල්, කලාදුරු අල මෙ කිවා කොටා හතර එකට කකාරා දෙනු ගරහයින්ගේ උණ නිවියයි. මිටම සාරණ මුල්, අමු ඉගුරු සය කලාක් ගෙන කොටා එළකිරි සමග කකාරා දෙනු ගරහයින්ගේ ඉදීමු. අර්සස් ගුණවෙයි.

## ගරහයාට වමනයට කසාය

සවැන්දරා මුල්, ඉරිවේරිය මුල් මෙකිවා කළද කළද ගෙන කොටා විලද පතක් දමා කකාරා දෙනු. වමනේ ගුණවෙයි. මිටම බෙලිමුල්, බැබිල මුල් මෙකිවා දොලොස් කළදක් ගෙන කොටා එළකිරී සමග එකට කකාරා දෙනු. ගරහයින්ගේ උණ වමනේ ගුණ වෙයි. මිටම කොත්තමල්ලි තුන් කළදක් අඩරා සාල්පානු දියට සෝදා කකාරා සීනි සමග පානය කරනු. මිටම කිරිඛ අල, ඉරමුසු මුල්, දියමිත්ත මුල්, ඉරිවේරිය, කලාදුරු අල, ඉගුරු දේ කළද දේ කළද ගෙන කොටා දිය එකට කකාරා පානය කරනු. ගරහයින්ගේ ජවරය ගුණ වෙයි. මිටම ඇත් දෙඹට මුල්, රසකිද මෙකිවා එක පමණට ගෙන කකාරා සීනි සමග දෙනු. ගරහයින්ගේ ජ්වරය ගුණ වෙයි. මිටම වැල්මී, කිරිඛ අල, ඉරමුසු මුල්, නෙලුං අල මේ හැම කළද කළද ගෙන කොටා දිය එකට කකාරා දෙනු ගරහයින්ගේ ජ්වරය ගුණ වෙයි.

## ගරහණින්ගේ අතීසාරයට

ගරහයින්ගේ අතීසාරයට වැල්කහණිලියා මුල්, බැබිල, දියමිත්ත මුල්, අමු ඉගුරු, කලාදුරු අල මෙවා මංවාඩි සතර සතර ගෙන කොටා දිය එකට සිදුවා පෙරා මිට තිජ්පිලි රත්නිතුල් මුල්, වදකහ, අමු ඉගුරු, එනසල් අතිලඩයන් සිවිය මුල්, මලමිරිස්, මෝදුගෘ, සිරිතේක්කු, මුරුවා මුල්, තොටිල්ල පොතු, අඩ පෙරැංකායන්, කටුකරෝසන වගපූල් කළද කළද ගෙන අඩරා තල තෙලෙන් එක්කර පස්වරුවක් කකාරා පානයකර පිටගා තවනු. මින්දුන ගරහිණින්ගේ යෝනිරුජා යෝනින් පිටත තික්මුණ රුජා අඩක් ගුණවෙයි. වමනේට අසමෝදුගෘ, අමුක්කරා මුල්, සුදුදුරු, තිජ්පිලි මෙවා වුරුණකර සීනියෙන් මී පැණීයෙන් දෙනු ගරහයින්ගේ වමනේ ගුණවෙයි.

## වදන්ඩ බැරුවාට හා මළදරු වැවෙන්ඩ

අච පොතු, ඉත්තැ කුරු, කංඩිලි පුළුස්සා අපුගෙන සිනක්කාරං, පල්මානික්කං පුස්කර පෙරැංකායන් මෙවා කුඩාකර එබිරු තෙලට යොදා තෙල්සිද පොවනු. එවෙළේම වදන් හා අත්දුටුවෙයි. බඩ මල

දරුවන් වැටෙයි. අන්තාසී ඇඹුල්, ගිනිතිල්ල කොළ, සත්සදකොළ කොස් කොළ, රමුක් බොඩි මේවා කොටා ඉස්ම ගෙන සිහක්කාරං පල්මානික්කං පුස්කර දෙයුරු මේද්, තිප්පිලි, සුදුශ්චනු, මේවා අඩරා යොදා පොවනු. එවෙශෙල්ම වදත් හා බඩු මළ දරුවෝ වැටෙයි. අත්දුටුවයි.

### ගරහරුදාව වාරුනැතුවාට

ගරහයින්ගේ කන්ඩක්කු සන්නියේ ගුණ නං, උනගනී රුදාවෙයි. බෙල්ලේ නහර ගැසෙයි, එපැත්ත ගැසෙයි, බස ගොනුවෙයි, දෙවෙල් පැති කකියයි. සුසම්ලයි මූත්‍රාදායක කරවයි, බඩු ගසානයයි දෙකාං බික්කු සන්නියේ ගුණයි. රුදාව වාරු නැතුන්ට මිට සිරිතේක්කු, බිං කොහොඩි, කුවුකරෝසන, සින් අරත්තන, දේවදාර, වංඛු මුල් මෙකිවා අට එකට කකාරා දෙනු ගුණවෙයි. රුදාව වාරු නැතිවාට නෙපුරු අල, දියිම්ත්ත මුල්, ගොඩමානෙල් අල, ඉදි බොඩි, පන් පෙති, වැල්මි, ඉගිනි ඇට, සුදු හඳුම කෙලිද ඇට මේවා කොටා පානවතුරෙන් කසපැන් වතුරෙන් කකාරා සිනි ගිතෙල් මුසුව දෙනු හා දස මස රුදාව වාරුවෙයි. අත්දුටුවයි. ගරහයින්ගේ කරකැවිල්ල ගුණවෙයි. ගරහයින්ගේ රුජාවට, කැස්සට බැවැලමුල් සතර කළයි සුදුශ්චනු හතර කළයි. මේවා කොටා තුන එකට කකාරා දෙනු.

### ගරහිණින්ගේ ඉදිමුනට, කැරකැවිල්ලට

තිරස්සවාලුමුල් දේ කළයි, සහිලුනු දේ කළයි, කරුංකා පුවක් දේ කළයි, අමු ඉගුරු දේ කළයි. සුදුශ්චනු දේ කළයි, අරඹ දේ කළයි. මෙකි දේ අට එකට කකාරා දෙනු ගරහයින්ගේ සියලු ලෙබිට යහපති. ප්‍රමාණ හරහට වැටුනාට හරහට බිං වෙන්ඩ ආනං රට කුකුරුමහං ඇට, එලබුට ඇට, වදකහ, ඉසක් දැඩු අථ, මොණරපිල් දැඩු අථ, ලාකඩ දැඩු අථ, මෙකි බෙන් එක පමණ ගෙන එළකිරී පතයි තැකිලි දිය පතයි. පළමු බෙන් කළනා එකවිට මනාවක් පමණ බොන්ට දෙනු. හතරවරක් විරෝධ වෙයි. අතපය එකවිටම බිං උනාවත් මළකුණවත් එවෙශෙල්ම ඉහළට ඇදී එවෙශෙල්ම වැටෙයි. පසු පින් දෙකයි වරද නැති හැරියට වරද අරවා දෙනු නැත්තං නොදෙනු තුන් පැය ඇතුළත තොවැටුනාන් නසී.

## ගරහ මූත්‍රා අඩස්සියට කැකිරි ගෙඩියේ බස්නය

ගරහයින්ගේ මූත්‍රා අඩස්සියට පොල්පලාමුල් ඉගිනි ඇට බැවිලමුල් රණවරාදල් ගල්මද ගල්නනර වැල්මී ගොකටු කිරෙන් අඩරා පැහිච්ච කැකිරි ගෙඩියකට අඩස්සිකර භාජනයකට දමා වතර එක්කර ලිපේතියා තම්බා එම වතුරෙන්වත් අඩරා කසපැන් වතුරෙන්වත් එලකිරෙන්වත් දෙනු අඩස්සි ඇරෙයි. මූත්‍රා වැවියානම් දෙ දුරු කරාමු වසාවාසි සාදික්කා අඩින්. මෙකි දේ අඩරා කසපැන් තුන්දියෙන් දෙනු හිටි.

## ගරහිනීගේ වමනෙට ඔක්කාරේට වදන්ඩ බැරුවාට

වදකහ දෙහි ඇට බුරු ඇට තිකිරි පෙරැංකායං මේවා දොඩ් ඇමුලෙන් අඩරා මී පැණි දොඩ් අඩුල් සිනි හඳුන් අරු ගලගා ගිතෙල් කොහොම් තෙල් සමග දෙනු ගරහයින්ගේ ගුල්ම වමනේ ගුණවෙයි. මේම අඩුදල් දැඩිදල් අමු ඉගරු මේවා එක හරියට ගෙන උනුවතුරෙන් අඩරා මී පැණියෙන් දෙනු වමනේ හිටි. වදන්ඩ බැරුවාට තෙලට ගිගුරුපෙට යුෂ මනාවයි. පොල්කිරි තැලියයි කකාරා දෙ දුරු යවානි තිප්පිලි ත්‍රිජාති හිංග ලුපුනු අඩින් උඹවා මෙකිදේ අඩරා තෙලට යොදා පදමට සිද්ධතා පිටගානු බොන්ට දෙනු බිභිවෙයි සත්තයි යක්ෂ මායං ගුණ වෙයි. රටම සිරිතේකකු කටුකරෝසන කර්කටක ශ්‍රීංගි වෙජ්පල් අරිසි වැල්මී ත්‍රිපල් හිරියල් ඉගුරු මිරිස් සුදුලිනු ගලිස් තිබුවු කත්තිරික්කා වේලාමුල් බිම් මුල් දිම්බිජ් මෙකි දේ කසාය කකාරා දෙනු වදන්. මේම ඇ පොතු ඉත්තියාකුරු කම්බිලි පුලුස්සා අලුගෙන සිනක්කාරං පල්මාතික්කං පුස්කර පෙරුකායං කුඩාකර එබරු තෙල් පතක් ලිපේ තියා බෙන් කුඩා දමා පැස්වා දෙනු එවිලේම වදන් හා බඩ මළදරුවෝ වැටෙයි අත්දුවුවයි.

## ගරහිනීගේ බඩ් යනවාට ව්‍යරණ

අඩින් කලඳයි දුම්මල දෙ කලඳයි දිවුල්ලාටු දෙ කලඳයි එකට අඩරා උනුදියෙන් දෙනු හිටි. රටම කරාමු වසාවාසි සාදික්කා ලුනු අරණ පොතු අඩ ඇට මද අති උඩයන් දුම්මල දිවුල්ලාටු ඉමුල්ලාට, මධිල කටුකරෝසන එල ඔලිඳ ඇට මෙකිදේ බැඳ උයාපුහාලේ බැඳ එකට

අභිරා බඩිං යනවාට කිලං මොරුවෙන් දෙනු. ලේ යනවාට සීනියෙන් දෙනු හිටි සත්තයි. මිටම දෙදුරු සාදික්කා බිංදුම්මල දිවුල්ලාටු මෙකි සරක්කු මූහ ඉස්මෙන් අභිරා එම ඉස්මෙන් පොවනු හිටි. මිටම රත්තිතුල් මුල් හිරස්ස මුල් කිඩාරන් මුල් සහිදැපුනු මෝදාගං ඉගුරු මිරිස් මෙකි සරක්කු බැඳ වල්බෙහෙන් වේලා එකට අභිරා මොරුවෙන් දෙනු.

### ගරහීණීන්ගේ බඩිං යනවාට

අජ්ජ්‍රණයට බඩිටයනවාට යහපොති. මිට දෙදුරු මෝදාගං තිජ්පිලි ඉගුරු මිරිස් වැකිහි මෙකිවා ගෙන සුද්ද ජයපාල ඇට පතක් මුලකි සරක්කු එක්ක සියඹලා ඇමුලෙන් අභිරා ගුලිකර සියඹලා ඇමුලෙන් දෙනු හිටි. උනුදියෙන් දෙනු හිටි සත්තයි.

### වදන්ඩ් බැරුවාට බේත් කියනු ලැබේ

වදන්ඩ් බැරුවාට ද සමස ගිය තැන රුජාව පරක්කු වෙනවාට ද රුජාව නැති වෙනවාට ද අසීරු අමාරු වෙනවාටද මේ කියන දේට බැඩි ගාන්ඩ් අව්‍යසද කියනු ලැබේ. මිට පාවට්ටාමුල් කොළ ඉදිමුල් රසකිදමුල් දියමිත්තමුල් බෙහෙන් සියඹලා පළ ඉස්මෙන් අභිරා පෙක්කීයේ ගානු යට්ඨල්ලේ ගානු බිහිවෙයි. සෙරෙජ්පාඩ් මුල් අභිරා තලකෙලෙන් පොවනු බිහිවෙයි.

### වදන්ඩ් බැරුවාට

අගුනමුල් වැල්ම් සැබැස්මුල් ඇල්දියෙන් අභිරා යෝනියේ අතපය ගානු බිහිවෙයි. මිටම ඉගුරු ඉර රාජු ඇල්ලුදා නියගලා අලේ උදුරා තියා වදන්ඩ් බැරිවිට ඇල්දියෙන් උරවිට කොට යට්ඨල්ලේ ගානු වැදු වට සෝදා දමනු. මිටම වංගේඩිය දොරකඩ හිට දකුණට ගේ වටට පෙරලා දොරකඩ හිටුවා තොරගහ උදුරා වනට ලා පොල් කට්ට වසා මෝලෙන් එකපාර පොල්බැව පිළිරෙන්ඩ් කොටනු වදත්.

## වද්‍යන්ඩ බැරිවාට මංතරේ

මින්නමො සිද්ධාරථ කුමාරයෝ උපන්වන දිනයෙහි මහිකාන්තාවෝ දෙස්කී හෙයින් කළුගල් රුසියා නොමළ හෙයින් ආසේ වැඩසිට පොලාවේ වැඩසිට බඩ රත්නයාගේ බිජිවෙන් පුතා බිජිවෙන්. මෙහි කුමයනම් එකසිය අවවරක් තෙල් මතුරා බොන්ට දෙනු. බිජිවෙයි. බඩේ ගානු වදත් පොල් ගෙඩියට එම ගනා මතුරා දොරකඩ තියා එකපාරට බිඳිනු බිජිවෙයි අත්දුටුවයි.

## වද්‍යන්ඩ කොටන බේත්

ඉරමුසුමුල් කතා නොකර පිටතිං උදුරා දොරකඩ හිට හත් පියවරක් මැන එතන ව්‍යශේෂ ගොඩනගා බේත දමා තුන්පාරක් කොටනු වදත් වැදැමහ වැටෙයි. අත්දුටුවයි. වැල්ම් ගිතෙලින් පොවනු බිජිවෙයි.

## වැදැමහ වැටෙන්ඩ කඳගැට රුජාවට මලදරුවා වැටෙන්ඩ

මිනී ඉස්කබල් තල තෙලෙන් ගලගා යටිපල්ලේ ගානු බිජිවෙයි. භනිකට සේදා දමනු. වැදැමහ වැටෙන්ඩ ඔලිඳ මුල් කොටා මිරිකා පොවනු වැටෙයි. කඳට. අඟ පොත්ත කාඩියෙන් අඟරා පොවනු කඳ හිටී. කඳගැට රුජාවට තිප්පිලි, කිකිරිදිය, යුසගෙන පොවනු කඳගැට රුජා හිටී.

## මලදරුවා වැටෙන්ඩ

සිනක්කාරං ප්‍රස්කර රත්කර අඟරා තල තෙලෙන් පොවනු බිජිවෙයි. මල කුණ වැටෙයි. කපුකොළ කොටා පොටති බැඳ තවනු වදත්. උදුපියලියකොළ ලුනු දියෙන් පොවනු යටිබඩේ ගානු පෙකුණියේ ගානු බිජිවෙයි. අමාරුවට කරන වෙදකං ගල්කුරමුල් කරල්සැබෝමුල් ඉස සිට දෙපතුලට පිස පාමුල දමනු වදත්. මිටම තියගලා අල සැවැන්දරා මුල් මී පැණියෙන් අඟරා නාලියේ යටිපල්ලේ යටිබඩේ, ඉස්මුදනේ ගානු සැනෙකින් සේදා හරිනු. මිටම තැගෙනහිරට හිය පුහුල් මුල උදුරා ඉසේ බිඳිනු වදත්.

## මලදරුවෝ වැටෙන්ඩ නිල බේත්

අතුරට තිය එචිරුම්ල උදුරා විල්ලමූ ගැනීගේ අතට ගෙන දේ ත පානු වදත්. මේම බෙලිගහේ පිලිල ඇල් දියෙන් අඩරා පොවනු මලදරුවා වැටෙත්. පිටවක්කාමුල් තල තෙලෙන් දෙනු මලදරුවා වැටෙයි. මේම උපහාල් තලතෙලන් අඩරා පොවනු මලදරුවා වැටෙයි. “ ඔන්යෙලගරුවා නොස්වා ”. ඉස්ගැනැට වතුර මතුරා පොවනු. ඉස්ගැන හැරී සැපසේ වදයි. අත්දුවුවයි.

## වැදුමහ වැටෙන්ඩ

වැදුමහ වැටෙන්ඩ ලිපකින් අපුගෙන කුඩා ගසා භාජනයකට දමා දියකර ලුණු දිය සමග පොවනු වැදුමහ වැටෙයි අත්දුවුවයි.

## ගරහමුලිතෙලේට වගනම්

අඩහැර ඇහැල පේලිපරිත්තිය මූඩ්මහන වැල්පෙනෙලකාල මිරිකා වැල්බලිල තෙනු අල ගොඩමානෙල් අල මේ හැම යුස නැලිය නැලිය ගෙන භාතාවාරි අමුකහ මෙයුස පත පත ගෙන තලතෙල්, එලගිතෙල් එචිරු තෙල් නැලිය නැලිය ගෙන මේට දෙයුරු මෝද කොට්ටා. පෙරදැකායන, තිවර්ගය සහිලුණු ඉගුරු මිරිස් සුදුලුණු පතයි මේ හැම අඩරා තෙලට යොදා පුහුල් ඇතුළු කසපැන් විතුර රට එක්කර ලදු වැටෙන පදමට කකාරා බා තබා පංගුවකට සුද්ධ ජයපාල දමා විරේක පත්තියං තනා තබා ගරහිණීන්ගේ එක්වෙනි මාසේට තැකිලි දියෙන් දෙනු. දෙවැනි මාසේට කිතුල් හකුරෙන් දෙනු. කුන්වෙනි මාසේට උප්පැණියෙන් දෙනු. භතරවෙනි මාසේට සිනි උප්පැණියෙන් දෙනු. පස්වෙනි මාසේට පුහුල් ඇතුළුන් දෙනු. සවෙනි මාසේට රත්නමාපල දෙනු. හත් මාසේට ඉගුරු යුසින් දෙනු. අවවෙනි මාසේට විරේක තෙල් දොඩා. ඇතුළෙන් දෙනු. විරේක වූ විට පොල්කිරෙන් බත් දෙනු. සවස පත්තියං තෙල් දෙනු. නවවෙනි මාසේට සුදුහදුන්වලින් දෙනු. දසවෙනි මාසේට ඉගුරු යුස මේ පැණියෙන් විරේක තෙල් දෙනු. සවස පත්තියං තෙල් දෙනු. මින් ගණ

ඇමුණ් ඇවිලිලි කොන්දේ බැංචි කැක්කු ඉදිම් කැසියා අතපය රුජාව මෙකි ලෙඩි ගුණවෙයි. වැදු බිලිඳුන්චි රතුලුනු යුසිං රන්කිරි කට්ටෙ ගානු. කොරහට තෙල් දමා නැවත මල දරුවෝ වැටෙන්චි දොඩා ඇමුණ්ලෙන් විරේක තෙල් දෙනු. මලකුනා වැටෙයි අත්දුටුවයි. ගරහමුලි තයිලේ තිමි.

### වැදුමහ වැටෙන්චි

කොබිබැකාල කොටා මිරිකා ලුනු දියෙන් දෙනු වැටෙයි. මේම ඔලිඳ කොල කොටා මිරිකා පොවනු වැටෙයි. මේම රණුක්බොඩ කොටා මිරිකා දෙනු වැටෙයි.

### ගරහිණීන්ගේ කැස්සට

තිප්පිලි වී විලද දෙපු ඇට සිනි මේවා අඕරා එලැනිතෙලින් දෙනු. මේම දියමෙන්රියකාල අභුරයි ඔලිඳකාල අභුරයි මේවා කොටා කසපැන් වතුරෙන් තම්බා මිරිකා පෙරා මේ උප්පැණි සිනි කිතුල් හකුරු වැල්මේ කොට්ටම. තිප්පිලි වී විලද දෙ දුරු මෝදුක මේවා අඕරා යොදා කකාරා කල්ක කර දෙනු ගුණවෙයි.

### කුසපිළිකාවට කායම

කරඳකුඩු කුඩාමිරිස තොටිල්ල කුරුදු මුරුගා නික කුමුරු කුවකරණ බැංචිල මෙකි මුල් කොටා තම්බා ඉස්මගෙන තලව්චි අරක්කු නැලියයි හිංග ඉගුරු මිරිස් සුඩුලුනු ලේවාලුනු නිතුල් සිවියමුල් මේවා අඕරා දමා කකාරා කායන්කර දෙනු මින් පන්ගුවකට ජයපාල දමා උදේට විරේක සවසට පත්තියමට දෙනු උනුදිය බොනු. මින් ගුණ බැංචි සියලු වායුවට ද ගෙඩි පෙරලෙනවාට ද සියලු විසාදියට ද රැදාවට ද ගුල්මයට ද බැංචි කැකුකුමට ද ඇවිලෙනවාට ද උස්මුරුස්තාවට ද පිපුමට ද අත්රණයට ද සියලු සන්නිවලට ද බඩ මෝරනවාට ද මෙකි ලෙඩි වැදු අයගේ ද නිකං අයගේද ගුණවෙයි සත්තයි.

## කුසපිළිකාවට විරපත්‍රා කායම

කාමරංග දෙහි දොඩං ලීම මෙකි ඇශ්වූල් පත පත ගෙන මේව යකිනාරං යකවනස්ස යක්වේරිය කුඩාමිරිස නික පගරු තිබුණු මෙකි මුල් ඉස්ම කකාරා දෙහිකොළ හියස්ස පැල ඉස්ම වක්කර අමුක්කරා අල සිවිය මුල් සාරණ වේලිපරිත්තියමුල් වදකහ ඉගරු මිරිස් සුදුලුනු අඛ ගොරක ත්‍රිපාල කුඩාරු ඇටමෙද දෙ දුරු පෙරැකායන් ත්‍රිවිධ තිප්පිලි වැළැම් එනසල් මේ හැම අඹරා දමා හැන්දේ ඇලෙන කායන් තනා තබා උනු දියෙන් වළදනු මින්ගුණ ස්ත්‍රීන්ගේ සුවිස්සක් ගෙඩි කැක්කුන් ද ගිනිහන් ද රුදාව ද වාතපිත්තා සෙලෙස්මන් පැවිති ලෙඩිට වැදුගේ අයට ද නිකං අයටද යහපොති.

## කුසපිළිකාවට කායම

නික ගැටතුම හාතාවාරිය කුඩාරු මෙකි කොළ මොදගං ඉගරු මිරිස් ගෙඩි පතයි ගොරක පතයි මේවා කබලෙන් බැඳ අඹරා දමා කායන් තනා දෙවේලේ වළදනු උනුදිය නොබානු. මින්ගුණ බැඩි කැක්කං රුදාව ද බැඩි ගෙඩිය ද අසාද්දියට බැඩි විසාදියටත් ලේ සාරේ යනවාට ද බ්‍රිං යනවාට ද මෙකි ලෙඩි වැදු අයටත් නිකන් අයටත් ගුණවෙයි.

## කුසපිළිකාවට

කපුකොළ මුල්ගෙන කොටා දියට එක්කර තම්බා මිරිකා පෙරා මේව දුරුදෙදිවගේ මොදගං තිප්පිලි ඉගරුමිරිස් හිංග මේවා අඹරා යොදා කායන්කර දෙනු කුසපිළිකා ගුනවෙයි. කුසපිළිකාවට තෙලට වග නම් අවික්කා රැක්අත්තන ඉවරග එරමුදු රත්මල් මෙකි පොතු ගොන්කැකිරිකොළ මුරුවාකොළ වල්බේත් මෙපමණක් ගෙන කොටා මිරිකා පොල්කිරී එක්කර මේව දෙදුරු මෝදගං තිප්පිලි ත්‍රිවිධ හිංග වැළැම් මෙකිවා අඹරා යොදා කකාරා පොල්තෙල් පදමට තෙල් සිද පෙරා තබා බොන්ට දෙනු. මින් ගුණන කුසපිළිකාවට නොයෙක් ගෙඩිවලට ද සිලන්දුවලට ද යහපොති අත්දුටුවයි මේව සස්සදමුල්

වත්සුද්ධිමුල් ගැටකුඩීමුල් තිප්පිලිමුල් සූයුළුනු කැජ්පෙරියාකොළ දෙහි ඇඹුල් එක්කර තලා මිරිකා ඉස්ම පොවනු. මිටම මි මුරුට පල්මානිකං එලබුකර කලාපුරු පෙනාල ගෙඩි පොතු, සූයුළුනු මෙවා අඹරා ගුලිකර තලතෙලින් දෙනු. කුසපිලිකාවට යක්වේරිය කොළ ඉස්මෙන් හිනටි භාල් කැදැපිස දෙනු ලුනු නැතිව දෙනු. අරුවි වී නම් පොල් සකුරෙන් මල්වා දෙනු. මිටම හිනටි භාල්පිටි එම කොළ ඉස්මෙන් දෙනු. මිටම බෙදුරු අල රෝඩු ගෙන වේලා වුරුණකර හිනටි භාල් පිටි සමග අනා ගිතෙලින් කැවු පිස වලදනු. මිටම පස්කුලුබඩු මෝරමාලු කායෝ පිස වලදනු. මිටම ඇත් කහ බැලිල, එලකහ සහිද ලුනු, ඇතුල්පැන ගහා පුරවලියෝ ගානු රතටයි. කුසපිලිකාවට යක්වේරිය කොළ ඉස්මෙන් හිනටි භාල් පිටි රෝටී උයා වලදනු ගුණවෙයි. මිටම මි ගහේ බෙදුරු අල කුණ ඇර කපා කොටා වේලා හිනටි භාල් එක්ක කොටා කබලෙන් බැදි මිතෙලෙන් කැවුන් උයා දෙනු. මිටම ඉගුරු මෝදග දෙදුරු ලසුනු මෙවා කායෝ පිස දෙනු රත් පින් අධික වීමෙන් මල මාරුගයෙන් ලේ යනවාට ගුණයි. මිටම ඉරමුසු මුල් කලාපුරු අල භාතාවාරිය අල ඉරවේරිය මුල් මුද්දිරප්පලං වැල් මි මෙකි දේ පලම පලම ගෙන අට එකට කකාරා සිනි මි පැණියෙන් එක්කර දෙනු. මිටම උක්පැණී, මානෙල් අල තෙවළීම් අල රෝතු අපුකෙහෙල් මුනමල් මි නුග අරපු මුද්දිරප්පම් අද්දෙමට මුල් මෙකිවා අට එකට කකාරා සිනි මිපැණී මුසුව දෙනු, කුසපිලිකා ගුණවෙයි. අතදුටුවයි.

### මළදරුවෝ වැවෙන්ඩ්

මුරුංගා මල් පතක් විතර ගෙන කොටා භාතාවාරිය කොළ මිටයි මෙවා කොටා මිරිකා තනහාල් දමා කැද උයා දෙනු. බිභිවෙයි. කහ තිප්පිලි ඇල් දියෙන් අඹරා පැසවා තුනටියේ යටි බැඩි ගානු වදත්. මිටම කපුකොළ මුල් කොටා කකාරා කාචියෙන් දෙනු විශට බිභිවෙයි. කුණ නමුත් වැවෙයි.

### වදන්ඩ් බැරුවාට

එළඹිංතඩුරු සහමුලින් ගෙන නියගලා අල, වැල්කිඩාරන් අල, මෙකිවා අඹරා යටිපත්තුලේ ගානු වදත්. සෝදා දමනු. බැමිතිරිය

සහමුලින් ගෙන අභිරා ගිතෙලින් අනා බඩුපිට ගානු. මළදරුවේ වැටෙයි. තෝරගහක් උදුරා මුලුන් බලා බඩුරු අයට දක්වනු වදත්. මේකිරී පතක් කකාරා එලිගිතෙල් වැළැම් සුදුහඳුන් මෙකිවා අභිරා පොවනු වදත්. උරුරල මුල් අභිරා ඇතුළු පතුල් වල ගානු වදත්. සාබේටි ඇල්දියෙන් අභිරා යටිපල්ලේ ගානු වදත්.

කසපැන් දියත් රූමික් ඉස්මත් ගර්හයා සැගවුණු කළ පොවනු සැනෙන් වදත්. කරල්සැබේ මුල් අපත්ති මාර්ගයේ තබනු වදත්.

### මළදරුවේ වැටෙන්ච්

නියගලා අල අභිරා ඇතුළුපතුල්වල ගානු වදත්. තලගිතෙල් පොවනු වදයි. තිප්පිලි කාඩ්දියෙන් අභිරා එමෙන් දෙනු. මළ දරුවේ වැටෙයි. මේරිස් පතක් බැඳ කුඩාකර පොල්කිරී පතකට යොදා පොවනු වදත් අත්දුටුවයි.

### බඩවැල පාත්ලනාට

බඩවැල පාත්ලනාට වගනම් තිප්පිලි කුමුරු කුඩා අසමාදගන් වතුරේ ඉන්නා ගොඟ බෙල්ලංගේ මස් තල්මල්පි.වි ඉමුල්ගහේ මැලියං වගපුල් සුදුරු සහිද ලුනු මේවා එක එක කලඳ ගෙන කරද ඉස්මෙන් අභිරා නිකකොල ඉස්මෙන් අභිරා ගුලිකර සෙවනේ වේලා කිලෝ මෝරු පතකිං දියකර පොවනු හැම වැදියාම ගුණවෙයි සත්තයි.

### වැදැමහ වැටෙන්ච්

වැදැමහ වැටෙන්ච් වග නම් කපු ඇට එමකොල එම ගෙඩි මෙකි යුස නැලිය නැලිය ගෙන අඩ ලුනු අභිරා දමා කාකාර දෙනු. වැදැමහ වැටෙයි. හඳුන්ගලගා දෙනු. මේම තුවක්කාකොල හෝ මහ ගොං කැකිරී හෝ අභිරා දියකර පොවනු. වැදැමහ වැටෙයි. මේම නියගලා තිත්තලු ඇට නයිසැව කොට්ටම අඩ මේ හැම එක පමණ ගෙන වුරුණකර අපත්ති මාර්ගයෙවත් දුන්ගානු වැදැමහ වැටෙයි. මේම තිත්ත ලබු ඇට නයිහැව මේවා තලගිතෙලෙන් අභිරා දුන්ගානු වැදැමහ වැටෙයි.

## මලදරුවෝ වැටෙන්ඩ්

මලදරුවෝ වැටෙන්ඩ් මුරුගාමල් පතක් විතර ගෙන කොටා භාතාවාරියකෙළ මේය මේවා කොටා මිරිකා තහඟාල් දමා කැදැලයා දෙනු බිජිවෙයි. කහත් නිප්පිලිත් ඇල්දීයෙන් අඩරා පැසවා තුනටියේ යටිබෙඩි ගාන වදත්. මිටම කපුකෙළ මුල් කොටා කාකාරා දෙනු විගයට බිජිවෙයි. කුනු නමුත් වැටෙයි.

## වදන්ඩ් බැරුවාට

එළඹිංකූරු සහමුලින්ගෙන තියගලා අල වල්කිඩාරන් අල මෙකිවා අඩරා යටිපල්ලේ ගානු වදත්. සේදා දමනු. බැමිතිරය සහමුලින් ගෙන අඩරා ගිතෙලින් අනා බචපිට ගානු මලදරාවෝ වැටෙයි. තෝරගහක් උදුරා මුල උඩිඛලා බඩිරු අයට කවනු වදන්. මි කිර පතක් කකාරා එලගිතෙල් වැල්මී, සුදුහදුන් මේවා අඩරා කලතා පොවනු වදත්. සාබේරි ඇල් දියෙන් අඩරා යටිපල්ලේ ගානු වදත්. උගරලමුල් අඩරා අතුල් පතුල්වල ගානු වදත්. කසපැන් දියෙන්වත් රඹුක්ලොඩ් ඉස්මෙන්වත් ගරහයා සැගැලනුකල පොවනු සැනෙන්වදත්. කරල්සැබෝ මුල් අපත්ති මාරුගයෙහි තබනු වදත්.

## වැදුගේ මාලේට

කූමුරු බුලත් පලා කොසඩි විෂ්ණුතාන්තිය මෙකි කොල මුරුගාමුල් සාරණමුල් අමුක්කරාමුල් උණු දියෙන් අඩරා ඉමුල් ඇට පමණ ගුලිකර සෙවනලා තබා අනු පැන බලා දෙනු.

## වැදුගේ සන්නියට තැම්බුම

තැම්බුමට දෙහි දොඩ් යකිනාරං කූමුරු නික කපුවෙල්ලංගිරය යකවනස්ස ඇසල වරු ඉය මදුරු ලුනු අරණ වේලා කුඩාමිරිස කරපිංචා පාවටිටා බුලත්පලා යක්වේරිය කොටා තමිබා මිට ඉගුරු මිරිස් තිපල් ලසුනු හරංකා වදකහ කූමුරුප්‍රස්ස් එරමුද එඩිරු මික් කොසඩි මෙකි ඇට මේවා අඩරා පංගුවකට ජාපාල දමා අඩරා තැම්බුම මාඡය මිරිකා විරෝකෙට පෙරුංකායි. කොසඩි මුසුව දෙනු එයින්ම පත්තියෙන් දෙනු.

## ව�දුගේ ඉලජ්ප්‍රවට අමුරටමිරස් ගන්නා කසාය

ව�දුගේ ඉලජ්ප්‍රවට අමුරටමිරස් ගන්නා කසාය වගනම් අමුරට මිරස් නැව් නොක්‍රියා පැහැදිලි පිටත් නැව් නැව් ගෙන අජ්පල්ලේට දමා වතුර නැලී අවක් වක්කර රට වැල්ම් අක්තුපටිවා සහිද පුනු සින්නක්කාරන් කොත්තමල්ල හඳුන් ඉගිනි ඇට මේවා අට එකට කකාරා මේ පැණි සමග දෙනු. මින්ගුණ ලපැත්තේ වේලි එන හතිකැක්කුමට සෙලසම හා ඉලජ්ප්‍රවට ද අග්නි ඉලජ්ප්‍රවට ද සන්නි ඉලජ්ප්‍රවට ද කොල ඉලජ්ප්‍රවට ද මෙකි අවසියයක් ඉලජ්ප්‍ර කැක්කුන් ගුණවේයි. අත්දුටුවයි. පිට නොදෙනු.

## ව�දුගේ ඉකිලි කැක්කුමට

ව�දු අයගේ දෙඩ්විල්ලට ඕක්කාරට ඇග ගිනියමට යක්ෂ මායමට උණ විකාරට ඇග කැක්කුමට ඉකිලි කැක්කුමට කොන්දේ කැක්කුමට අතපය රුදාවට ඉසරදේය මෙකි ලෙඛට තලපත් කරදු හින් එබිරු ගස්කැජ්පෙටියා මුරුදාගා මෙකි මූල් එක පමණ ගෙන කොටා දියවක්කර තම්බා මිරිකා පෙරා මිට උප්පැණී දෙහි ඇතුළෙන් පතය දොඩ් ඇතුළු පතය රට එක්කර මිට දෙදුරු මෝද තිප්පිලි තිවිද පෙරුකායන් සහිදුනු ඉගිරු මිරස් වදකහ හරංකහ අඛ ගොරක තිපල් අමුක්කාරා අල මේවා අඹිරා යොදා කකාරා සත් ද්වසක් දෙවේලේ දෙනු. පළමු කි ලෙඛ ගුණවේයි.

## ව�දුගෙට වදකහ කායම

අමු වදකහ කොස්ඩිකාල පොතු එළඹවුකොළ මූල් පොතු පුඩුලකොළ මූල් පෙනලකොළ මූල් ඉගිරු කලාපුරු අල මේවා යුසගෙන දෙදුරු මෝද ලසුන තිප්පිලි තිවරණ පැහිලිය කොරාසානී මාසක්කා සතකුප්ප කොතමුරු දේවදාර සින්නක්කාරං මිරස් වදකහ අඛ තිපල් මේවා අඹිරා යොදා තලප පදමට ආවිට පන්ගුවකට ජයපාල දමා කායන් පිස දෙනු. මින්ගුන වේශ්‍රන් කොන්ද බැඩි කැක්කු ඉකිලි කැක්කු කරඩු සින් හා රුදා ඉදිමුන් තු දොස් මෙකි ලෙඛ ගුණවේයි.

## රඹුක්බොඩ කායම

රඹුක් බොඩ එම මූල් පොලේවක කුඩා සමග කොටා තම්බා මිරිකා යුස නැලියක් ගෙන ලිප තබා දෙදුරු තිප්පිල ත්‍රිවර්ග ත්‍රිපල් හිංගු සහිද ලුනු සින්තක්කාරං ඉගුරු මිරිස් සුදුලුනු ගැස් කුහුරු ඇට කන්සාකොල මෙකිවා අභිරා යොදා දොඩීම් දෙකක ඇමුල් වක්තර කායන්තර පන්තුවකට ජයපාල දමා තියා වලදුනු. මින් ගණ වැදුගෙයි බවේ කැක්කමට ද ඉසරදේට ද පෙරලෙනවාට ද කකියනවාට ද කන්කැන්කමට ද අන්සයක් දිගේ යන රුදාවට ද ගිනියමට ද උනට ද මෙකි ලෙඩ ගුණවෙයි. වැදුගේ සන්නියට දෙදුරු මෝදක හිංගු ත්‍රිවර්ග උඩවා කොත්තමල්ලි, ත්‍රි කටුක ත්‍රිපැල අමු ඉගුරු සපතයි සිවිය මූල් මුරුංගාමූල් තිරස්සවාලුමූල් අඛ මිරිස් සුදුලුනු කොත්තමල්ලි ත්‍රි කටුක ත්‍රිපාල අමු ඉගුරු සපතයි සිවියමූල් මුරුංගාමූල් අඛ මිරිස් සුදුලුනු මේවා අභිරා තබා නික ලුනු අරණ යකිනාරං දෙහි දොඩී කුඩා කුඩාමිරිස මෙකි කොල මූල් කොටා තම්බා මිරිකා ලිප තබා පළමු ඇමුරු සරක්කු දමා කායන් පිස දෙනු. කාපු පසුව මි පැණි දිවේ ගානු. උයාපු හාලේ බත් තෝර මුකුණුවැන්න දෙනු.

## අංජනමට රේට තෙල

අංජනමට මූනමල් ඇට සුදුලුනු මේවා අභිරා අංජනං ලනු තෙලට ඉරමුසු බැඩිල යකිනාරං. යකවනස්ස යක්වේරිය තිබිබව මුරුංගා මිදි බෙලි කුරුදු මෙකි මූල් කොටා තම්බා මිරිකා පෙරා ලිපතබා මිට තලතෙල් වක්කොට කාකාරා දේවදාර කම්බිලි පිළි උප්‍රවා කොත්තමල්ලි ගලිස් නිගුරුපියලි එනසල් ඉගුරු අඛ වදකහ සුදුලුනු සුදුදුරු මෝදගං සතකුප්ප හිංගු මේවා අභිරා යොදා පදමට සිද ඉසේ අල්ලනු කන වක්තරනු වැදුගේ සන්නියට ගුනවෙයි.

## වැදුගේ සන්නියට

මිමිනිකුවක්කා වැල්පෙනලලමූල් ඉගුරු වල් අල මේ හැම යුසගෙන මාසක්කා සතකුප්ප කොත්තමල්ලි සිනක්කාරං දේවදාර කොරාසානි

ඉගුරු මිරිස් ත්‍රිපල් මේවා අඹරා යොදා අට එකට කකාරා දෙනු වැදුගේ සන්නි දහ අටම ගුණවෙයි. මේම වරා වෙළැලැනිරිය ඉරමුසු කලාපුරු මිරිකුල සස්සද කුඩාමිරිස් යකවනස්ස තුෂී හාතාවාරිය මෙකී මුල් තිකුලු තිපල් තිවිද හිංග මේ හැම කායන් පිස දෙනු. වැදුගේ සන්නි ගුණ වෙයි.

### වැදුගේ කායට

කායමට දෙශුරු මෝද ලපුනු හිංග සාදික්කා කොත්තමල්ලි උපුවා හාල් අරුප සන්නිනායි ඇට ඉගුරු මිරිස් ගොරක කරුදුපොතු කුමුරු නික කුඩාමිරිස කොසඹ මෙකී දුල ගලේ අඹරා දෙහි දොඩි ඇතුළු වක්කර කැකැරෙන පදමට සරක්කු දමා කායන් පිස වැදුගේට දෙනු උතුම්.

### වැදුගේ නැටි කසාය

නැටිකසායට තුෂිනැටි මිරිස්නැටි බුලත් නැටි කොසඹ කරපි.ව වන් ඇපල මෙකී නැටි මිට මිට ගෙන වදකහ හරංකහ ත්‍රිපල් ඉගුරු මිරිස් හිංග කොත්තමල්ලි කෙලිද ඇට තිප්පිලි අති උඩයන් දෙශුරු මේ හැම කොටා අට එකට එක්කර කකාරා දෙනු. වැදුගේ පිට සන්නි ඇතුළු සන්නි ගුණ වෙයි.

### වැදුගේ කරප්පමට

වැදුගේ කරප්පමට අතපය ඉදිමුනට කොසඹ තෙල් කලදයි ලපුනු වදකහ හිංග සාදික්කා මේවා අඹරා දමා තුන් දච්චක් කකාරා තෙල් සිද කලද බැගින් වලදනු පළමු කි ලෙඩ ගුණවෙයි.

### වැදුගේ බඩිං යනවාට

වැදුගේ බඩිං යනවාට නිකකොළ කහකොළ තුෂිකොළ බුලත්කොළ යකවනස්ස වේලා මුරුංග මෙකී මුල් එක පමණ ගෙන කොටා මිරිකා ලිප තබා දෙශුරු මෝදගං කොත්තමල්ලි පිසදෙනු. වැදුගේ බඩිං යනවාට රුජාවට කැක්කමට ගිනියමට අරුවියට මෙකී ලෙඩ ගුණවෙයි.

## කසායට

වේල්ලංගිරය සස්සද ඉරමුසු බෙලි නික කුමුරු මුතු අරන පහරු මේ මෙකි මුල්ගෙන කොටා මිරිකා ලිප තබා දෙදුරු කොත්තමල්ල කටුකරෝසන කොට්ටෙම් ඉගුරු මිරිස් සුදුලුතු තිපැල තීජ්පිලි මෙදේ අට එකට කකාරා ගිතෙල් මුසුව දෙනු. උන ගිනියා කැසි කාස ගැස්සු. ඇවිලිලි ගුණවෙයි.

## වැදුගෙට නැව් කසාය

නිකනැටි ඉරිවේරියා පාවතිවා කලාපුරු ඉරමුසු සස්සද සැබේ බැබිල කසකිලියා මෙකි මුල් බෙලි කොසඩි කරපිංචා මුල් නැටි මෙවා එක පමණට ගෙන කොටා තිකටුක අඩ සුදුලුතු, දෙදුරු මෝදක තිවරග මෙදේ අඩරා යොදා අට එකට කකාරා සීනි මුසුව දෙනු. මින්ගුණ වැදුගේ අයගේ ඇවිලිල්ලට ගිනියමට වෙවිලුමට පිපාසෙට මෙකි ලෙඩ ගුණවෙයි. වැදුගේ බබේ කැක්කුමට මුරුංගා පොතු අමු ඉගුරු සුදුලුතු විදකහ අඩමිරිස් කුමුරු පුස් ඇට පෙරුංකායන් කොත්තමල්ල මෙදේ අට එකට කකාරා දෙනු බබේ කැක්කුන් අන්සයක් රුදාවට ඉකිලි රුදාවට කැක්කුමට ඔක්කාරේට යහපොති.

## වැදුගෙට නාරායන බස්නේ

වැදුගෙට නාරායන බස්නේ වගනම් කොසඩි කුමුරුමුල් නික කන්සාකොළ එරමුදුකොළ අරපු බුපු තෙල්ලී, ඉගුරු මිරිස් පෙරුංකායන් පුස්ප කුරුදුපොතු කන්සා එරමුදු කුමුරු පුස් එරමුදු අඩ මෙකි ඇට මෙකිවා කොටා වේලා කොට්ටපොල් දමා කොටා කඩපිමිලේ තම්බා පැහෙන් මිරිකා බොන්නට දෙනු. ඇගෙස බඳිනු කන වක්කරනු. මින්ගුණ වැදු අයගේ නිකං අයගේ බබේ කැක්කුමට ද උස්මුරුත්තාවට ද අංසයකින් එන වාත රුදාවට බඩිගැට ගැහෙනවාට ද සන්නි රුදාවට ද උස්මුරුත්තාවට ද අංසයකින් එන වාත රුදාවට ද බඩ ගැට ගැහෙනවාට ද සන්නි රුදාවට ද කළයට විහිදෙන අමාරුවට ද වමන බේන් යනවාට ද ඇවිලිල්ලට ද ගිනියමට ද ඇනුමට ද ගිනි දානයට ද ගුල්ම රුදාවට ද පොලවලින් එන අන්ච්චායියට ද වැදුගේ

සන්නියට ද අපස්මාට සන්නියට ද කොන්ද බෙල්ලදිග යන සන්නියට මෙකි නොකි දහ අටක් සන්නි ගුණවෙයි.

### කපු ඇට කායම

කපු ඇට කායමට වගනම් කොසඩි කුමුරු නික මුරුංගා වරා කරද කුඩා මිරිස ඉරමුසු මෙකි මූල් එක පමණ ගෙන කපු ඇට පතයි මේවා කොටා දිය වක්කර තම්බා මිරිකා පෙරා මේට ත්‍රිපල් ඉගුරු මිරිස් සුදුලුනු අඛ ගොරක දෙ දුරු තිප්පිලි ත්‍රිවිධ පෙරුමිකායම් සහිද ලුනු කොන්තමල්ලි උප්පාහාල් මේ කිවා අඕරා දෙහි දොඩී ආච්ඡල් වක්කර කාකාරා කායම් කර පංගුවකට ජයපාල දමා විරෝක පන්නියම් දෙනු. මින් ගුණ වැදුගේ බඩින් යනවාට ද බඩි පිළෙනවාට ද කොන්දේ කැක්කමට ද අපිරුණ බඩින් යනවාට ද උණ හිසරදයට ද කොන්ද බෙල්ල දිග යනවාට ද කපු අක්කකාරමට ද වැදු අයගේ ද නිකන් අයගේ ද මෙකි අයගේ ලෙඩි ගුණ වෙයි.

### මහානාරයන බස්නය

මහානාරයන බස්නයට වගනම් වරා කුඩා මිරිස දෙහි දොඩීම් කුමුරු කොසඩි නවහන්දී රැක් අත්තන යටතෝඩු යකිනාරන් පගුරු කරද ඉරමුසු නික කොටුවූ පාවටිවා කවුවූ උඩත්තා ඉය දොඩීම්පනා සස්සද පුපුල විෂ්ණුතාන්තිය යකවනස්ස යක්වෙරිය යකාබැඳිය තුඹ කරපිංචා පුණුවරන, අත්තන වේලා මල්දෙහි මෙකි දුල මේට මේ ගෙන ලියා වේලා කුඩා කර තම්බා අඛ කුඩා හැලියයි කරද අට කුඩා හැලියයි පුහුල ඔලිද ලැබූ වට්ටක්කා ඇසුල දෙහි දොඩීම් සියඩිලා තම්මැන්නා අත්තන සන්නිනායන්, තෝරා මෙකි ඇට කරඹ කොසඩි ඇට, කුඩා හැලියයි මේ ඇට කුඩා හැලියයි කොටුව පොල් පතයි මේවා එකට කොටා තලතෙල් එබරැතෙල් වලින් අනා රේට සරක්කු තිප්පිලි සිනක්කාරන් පල්මානික්කම් සතකුප්ප කුරුදු පෙරුමිකායන් හිගුරු පියලි ත්‍රිපල් තිකුවුක වේලා කහ හරංකහ දේවදාර වැල් මේ උරුලැගෙබේ මේවා කුඩා කර අනා වංඩුවෙන් තම්බා පැහෙන් මිරිකා බොන්නට දෙනු කන වක්කරනු නස්න කරනු. මින්ගුණ උණ ගිනියම් හති කැක්කම් විකාර සන්නියට සී සැරුන් පිටගැස්සුම් අනුමුවූ

කැක්කුම් සිතල සන්නි කොළ විකාර කොන්දේ බවේ පෙකීයෙන් දැඳ වරෙන් දෙකන්ඩා දෙකලවා දෙකන් පපුවෙන් බඩවැලෙන් රුදාවට කැක්කුමට ගිනියමට සන්නි වලිප්පුවට දෙමල හාජා විකාර වෙවුලුම් සන්නි වැදුගේ දහ අටක් සන්නි අංශයන් තොර වූනාට දත් කැක්කුමට පිට ගැස්මෙන් මෙකි ලෙඛ ගුණවෙයි. සන්නයි. අත්දුවෙයි.

### වැදුගේ කිලිකුණ අඩස්සියට

වැදුගේ කිලිකුණ අඩස්සියට, නික කොල, තුඩි කොල පතුක් මුල්, මෙකි ඉස්ම පත පත ගෙන එබරු තෙල් පතයි මෝදුගං අඹරා දමා හතර එකට කකාරා දෙනු. කිලිකුණ ඇරෙයි.

### වැදු අංසයක් කොරේට

වැදු අයගේ අංසයක් කොරේට අඛ මිරිස් පතයි, තිප්පිලි කලදියි, කංසා කොල ඉස්ම නැලියයි, තලතෙල් නැලියයි, තිබ තෙල් මානාවයි මේවා ලෙනු වැවෙන පදමට කකාරා බා පෙරා වැදු අයගේ අංසයක් කොර උනාට ගානු කන වක්කරනු ඇග ඉස බදිනු වැදු අයගේ කොරේ ගුණවෙයි.

### වැදුගේ ඉකිල කැක්කුමට

වැදුගේ ඉකිල කැක්කුමට රුදාවට තුනටියේ කැක්කුමට ගිනියමට ගිනිපැරට නිකමුල්, පිටවක්කා, කොසඩ නැරි, වැල්කසබිලියා මුල්, අරුළ නෙල්ලි, ඉගුරු, තිප්පිලි, කරාඩු මෙකිවා කොටා කකාරා පොවනු වැදු අයගේ උන ගිනියන් දියවී ගුණවෙයි.

### සමාලෝචනය

මහාසම්මත ගර්හවිධිය නමින් දේශීය හෝ ආයුර්වේදයට අයත් කානියක් ඇත්දැය සොයි බැලීම්. පූර්ෂ පණ්ඩිත කිරිඳාල්ලේ ස්කාන්ස් වීමල හිමියන්ගේ දේශීයය වෙවද ගබඳකෝෂයේ පෙරවදනෙහි ලංකාවේ පැරණි වෙවද ගුන්ථ නාමාවලි දෙකක් ඇත. ඉන් එක් නාමාවලියක ගුන්ථනාම 61ක් ද අනිකෙහි හෙසඡ්ජමංජ්සාව උප්තා ගනිමින් ගුන්ථ

64ක නාම ලේඛනයක් ද වෙයි. එම ගුන්ථ නාම 125 අතර මහාසම්මත ගරහවිධිය මැයෙන් කෘතියක් නො එයි.

ශ්‍රී ලංකේය ආයුර්වේද ගුන්ථ නාමාවලියේ (රජයේ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව) වෙබූ ගුන්ථ 438ක් සම්බන්ධ විස්තර පවතී. ඒ අතර ද උක්ත නාමයෙන් කෘතියක් නොමැත. අපට හමුව පිටපත ගරහිණි විකිත්සාවට අදාළ විස්තරවලින් සමන්විත වෙයි. මෙහි කිහිප තැනක ඉතිරායෝග රත්නාකරේ යනුවෙන් සඳහන්ව තිබේ. ඒ අනුව වරයෝගරත්නාකරය මූලාශ්‍රය කරගනීමින් මේ කෘතිය නිර්මාණය කළේ ද යනු විමසා බැලීම්. වරයෝගරත්නාකරය හා යෝගරත්නාකරය යනු එකම පොතක් බව සිංහල යෝගරත්නාකරයේ (රජයේ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව 1997) හැදින්වීමෙහි සඳහන් වෙයි. පදා ප්‍රතිඵලියා අත්පොතක්, මූල ගුන්ථයක් විශයෙන් විරුපීයිද්ද ය.

ප්‍රධාන විෂය ක්ෂේත්‍ර 56ක් සඳහා ප්‍රතිකාර හා උපදෙස් සඳහන් සිංහල යෝගරත්නාකරය මූල්‍යමනින්ම පදායෙන් ලියුවකි. එහි ගදුයෙන් කිසිවක් නැත. ගරහිණි විකිත්සා සහ ස්ත්‍රී රෝග විකිත්සා යනුවෙන් පරිවිෂේෂ දෙකක් ඇතත් මහා සම්මත ගරහවිධිය මැයෙන් යමක් හඳුන්වා නැත. අපට හමු වූ පිටපතේ කිපතැනකම යෝගරත්නාකරය මූලාශ්‍රය කරගෙන තිබුණු හෙයින් එහි සඳහන් ගරහිණි විකිත්සා සහ ස්ත්‍රී විකිත්සා පරිවිෂේෂ දෙක අධ්‍යයන කළමේ. එහි ගරහිණි විකිත්සා කුම මාත්‍රකා හතක් යටතේ පදා ප්‍රතිඵලියා අත්පොතක් යටතේ සඳහන්වෙයි. ස්ත්‍රී විකිත්සා පරිවිෂේෂයේ මාත්‍රකා දොළසක් යටතේ පදා 186ක් රෝග ලක්ෂණ හා ප්‍රතිකාර වෙනුවෙන් දක්වා තිබේ. අපගේ නිදරණයේ පදායෙන් සහ ගදුයෙන් විස්තර බොහෝ ය. මහාසම්මත ගරහවිධියේ ඇති කරුණු යෝගරත්නාකරයෙන් උප්‍රටාගෙන ඇති බවට සාධක එහි ඇතත් කරුණු අනුව බොහෝ දේ එකිනෙකට වෙනස් ය. යෝගරත්නාකරය කෘතියේ බඩා මැලදරුවන් වැවෙන්ට බෙහෙන් කිහිප තැනකම ඇත. එකී පදාවලින් දෙකක් මෙමස් ය.

ලියනගලා අල හෝ වං ඇපල	මූල
බොරජ දමුණු මූල්‍යවන් කළේක මන	කල
නාලි යටිපතුල් යෝතියේ ද ගැ	කල
බඩා මැලදරු ගැබ වැවෙනි කියති	බල

ලඛු බිජු වැටකොලු ද සප්සැව සහ	අබද
අමිතෙනල් වටා ඇරගෙන සිතු ලෙසට	නාද
ගැබ මළහොත් මේ දුම් පැව ඉතු	මගද
වහා වැටෙයි ගැබ මළ ඒ දරු	විලිද

පරයේෂණයට බඳුන්කළ පුස්කෙළ පිටපතේ මළදරුවේ වැටෙන්ට බෙත් ඇත්තේ මෙසේ ය. උච්චාභාල් අමුරා තලතෙලන් පොවනු. මළදරුවේ වැටෙයි. මල්තුඩ අල මිතෙලන් බැඳ කවනු. බඩී මළදරුවා වැටෙයි. “සිනක්කාරං ප්‍රස්සකර රත්කර අමුරා තල තෙලන් පොවනු. මළකුණු බිභිවෙයි. කපු කොළ කොටා මිරිකා පොටිති බැඳ කවනු. වදත්. උදුමියලි කොළ ලුණු දියෙහි යටි බඩී ගානු. බිභිවෙත්. මිටම නැගෙනහිරට ගිය පුහුල් මූල උදුරා ඉසේ බදිනු මළදරුවේ බිභි වෙයි. උතුරට ගිය එඩරුමූල උදුරා විල්ලමු ගැනීගේ අතට ගෙන දේතපානු වදත්. මිටම බෙලි ගහේ පිලිල ඇල්දීයෙන් අමුරා පොවනු මළදරුවේ වැටෙන්.” මළදරුවන් වැටෙන්ට බෙත් ප්‍රතිකාර කවත් අපට ලැබුණ පුස්කෙළ පිටපතේ ඇති.

යෝගරත්නාකරයේ නැති බොහෝ කරුණු බොගහවැව පිටපතේ සඳහන් වෙයි. එම ඉදිරිපත් කරන පොතට තොරතුරු ලබාගෙන ඇත්තේ යෝගරත්නාකරයෙන් බව සඳහන් කර තිබීමත් ගදුයෙන් බොහෝ කරුණු තිබීමත් අපට අපුත් අත්දැකීමකි. තවත් නිදුසුනක් මෙසේය. “ඉති වරයෝග රත්නගරේ සංච්වාස විදිය කියත්” යන්නයි. ප්‍රසිද්ධ යෝගරත්නාකරයෙහි “සංච්වාස විධි” වශයෙන් තොරතුරක් නැත. එහෙත් අප ඉදිරිපත් කරන කාන්තියේ සංච්වාස විධිය පදාශයෙන් දැක්වෙයි. කුසපිළිකා සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිකාර යෝගරත්නාකරයෙහි නැත. මහා සම්මත ගරහම්විධියේ කුසපිළිකා සඳහා දිර්ස වශයෙන් ප්‍රතිකාර ඇත. එවා පිළිබඳ තොරතුරු මෙහි අන් තැනක ඇති. විමසා බැලීමේද මුදුන යෝගරත්නාකරයේ තොමැති බොහෝ විස්තර මෙහි තිබීම තුළින් පෙනී යන්නේ යෝගරත්නාකරයට අයත් විවිධ පිටපත් තිබෙන්නට ඇති බවයි. මෙහි ඇති ගදු කොටස වෙනත් තැන්වලින් ගත් කොටස් සහ යෝගරත්නාකරයේ පදා ගදුයට හැරවීමක් සේ ඇතැම් විට සිතිය හැකිය. එහෙත් යෝගරත්නාකරයේ පදායෙන් ද කුස පිළිකාවට තොරතුරු නැත.

බෝගහවැව පුස්කොල පිටපත නිරමාණය කරන්නට ඇත්තේ පැරණි පුස්කොල පොත් කිහිපයක් හාවිතයෙන් යැයි අනුමාන කළ හැකි ය. අත් වෙද පොත් සඳහා විවිධ පොත්වලින් තොරතුරු ලබාගෙන කුඩා පොත් සකසා ගෙන ඇති අයුරු මේ කෙළේ තුළින් පැහැදිලි වෙයි. මෙය සිදු මිට පරීක්ෂා කිරීමෙන් මහා වෛද්‍ය ක්‍රමයන්ට අයත් තැනි සිංහල ගැමි වෛද්‍යමට අදාළ කරුණු මෙයින් හෙළිකර ගැනීමට පුළුවන් විය හැකි ය. මේ පිටපතේ යෝගරත්නාකරය ද මූලාශ්‍ර කරගෙන ඇති බවට සාධක ඇති හෙයින් අදාළ විෂය ප්‍රවීනයන්ට මෙය විශ්ලේෂණයට කෙළේ යැයි වන්නේ යැයි හඳුන්වා දියහැකි ය. එමෙන් ම සිංහල යෝගරත්නාකරය තැවත සංස්කරණයේ දී මේ බලු තවත් පිටපත් ආගුරෙයන් සංස්කරණය කිරීම යෝගා බව යෝග්‍රත්නා කරමු. අප්‍රකට පුස්කොල පිටපතකින් හඳුනාගත් මෙම තොරතුරු අපේ උරුමයේ දේශීය දැනුම ගෙනහැර දක්වනු ලබන තවත් සාධකයක් බව නිගමනය කරමු. තව ද බලන්න, බණ්ඩාර තිස්ස වයි. කේ. (2019) මහාසම්මත ගරහම් ගරහම් ගරහම් විකිත්සා.- සේරි ප්‍රකාශන, කොළඹ 10.

### ආන්තික සටහන්

- කාරියවසම් තිස්ස, ශ්‍රී ලංකික ආයුර්වේදයේ පැතිකඩික්, කොළඹ : ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2002, පිටුව 27.
- සාරාරුපසංග්‍රහ. - ප්‍රතිසංස්කාරක අරියදාස කුමාරසිංහ, කොළඹකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ. 1987. පිටුව xxi - xxii.
- කාරියවසම්, තිස්ස, එම , 2002, පිටුව 1.
- ගල්මංගොඩ, සුමනපාල, යක්කල ආයුර්වේද අධ්‍යාපන ගම්පන විකුමාරච්චි ආයුර්වේද ආයතනය කාලීනය විස්ව විද්‍යාලය, 2003, පිටුව 68.
- ඡිලාලේඛන සංග්‍රහය, මුහුම්වාර ඩී. රු. විකුමසුරය මහතා විසින් සංගාහිතයි, කොළඹ : ස්වදේශීම්ත්‍යා මුද්‍රණාලය, 1927, පිටුව 50.
- ගල්මංගොඩ, සුමනපාල, එම, 2002, පිටුව 81.
- ගල්මංගොඩ, සුමනපාල, එම, 2002, පිටුව 89.
- සිංහල සාහිත්‍ය වංශය, සම්පාදක, ප්‍රංචිකාරී සන්නස්ගල, කොළඹ : ලේක්ජන්වුස් මුද්‍රණාලය, 1964, දෙවන මුද්‍රණය, පිටු 664-665.
- කාරියවසම් තිස්ස, එම, 2002, පිටු 90.
- ව්‍යාපෘති කොළඹකාගාරයේ ඇති ලංකාවේ පුස්කොල පොත් නාමාවලිය,

- සම්පාදක කේ. ඩී. සේවමදාස, කොළඹ : සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, පිටුව 172.
11. වරක සහිතාව, සම්පාදක, ආර්යදාස කුමාරසිංහ, කොළඹ, රජයේ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව 1994, පිටු 63 සහ 85.
  12. සාරාරථ සංග්‍රහය, සම්පාදක, ආයෝදාස කුමාරසිංහ කොළඹ, ජාතික කොතුකාගාර ප්‍රකාශනය, 1986, පිටු 190 - 210.
  13. සිංහල වෛද්‍යාව හා ගතස්ලෝකය, සම්පාදක, සරත් පී. අඩිතලාව, කොළඹ, සමයවර්ධන, 1996, පිටු 1 - 17.
  14. CATALOGUE OF THE SINHALESE MANUSCRPTS IN THE BRITISH MUSEUM- D. M. D .Z. WICKRAMASINGHE. LONDON-1900.
  15. CATALOGUE OF THE CEYLONSE MANUSCRPTS IN DANISH COLLECTIONS. C.E GODAKUMBURA 1980.
  16. සිංහල යෝගරත්තාකරය, රජයේ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ. 1997.
  17. හෙසඡ්ජ්පමණුදුර්සාව, සම්පාදක. කේ. ඩී. කුලතිලක, මොඩින් පොත් සමාගම, කොළඹ. පිටු. එහි විෂය මාලාව අ - ඉ. 1962.
  18. හෙසඡ්ජ්පමණුදුර්සාව, සම්පාදක. කේ. ඩී. කුලතිලක, මොඩින් පොත් සමාගම, කොළඹ. ප්‍රස්තාචනාව, පිටුව. උ. 1962.